

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 49, П'ЯТНИЦЯ, 8 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 49, FRIDAY, DECEMBER 8, 2023

\$2.00

Порошенка не випустили до США Делегація України у Вашингтоні

Прикордонники не випустили Петра Порошенка у відрядження до Польщі та США.

КИЇВ. – Провідник політичної сили „Європейська солідарність“ Петро Порошенко 1 грудня заявив, що прикордонники не випустили його у відрядження до Польщі та США.

Речник Державної прикордонної служби Андрій Демченко повідомив, що прикордонники не випустили П. Порошенка за кордон через те, що його відрядження було скасовано.

Розпорядження про скасування відрядження підписав перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Корнієнко, який пояснив, що Порошенко вказував офіційною причиною відрядження участь у з'їзді Міжнародного демократичного сою-

зу. „За внутрішніми документами і внутрішніми принципами участь у партійних заходах допускається. Але, коли надійшов лист для службового користування, який я не можу коментувати, ми були вимушені скасувати це відрядження“, – сказав О. Корнієнко.

Водночас він запевнив, що Верховна Рада у штатному режимі працює у сфері парламентської дипломатії.

„Продовжується оформлення закордонних відряджень депутатам із різних депутатських фракцій і

(Закінчення на стор. 15)

Делегація України у Вашингтоні. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Під час візиту до США 6 грудня керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук і Міністер оборони України Рустем Умеров зустрілися з головою Комітету із закордонних справ Палати представників Конгресу США Майклом Макколом, головою Комітету з питань розвідки Палати представників Конгресу Май-

ком Тернером і головою Комітету зі збройних сил Палати представників Майком Роджерсом.

Під час зустрічі А. Єрмак подякував учасникам за підготування стратегічно важливого документа, що передбачає чіткий набір кроків із боку США для протистояння Росії:

(Закінчення на стор. 9)

6 грудня – День Збройних сил України

Президент Володимир Зеленський вітає військовослужбовців із Днем Збройних сил України. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський 6 грудня привітав військовослужбовців із Днем Збройних сил України, вручив державні нагороди, бойові прапори, стрічки почесної відзнаки та присвоїв почесні

найменування військовим з'єднанням.

„Сьогодні для всіх нас особливий день, особливе свято особливих

(Закінчення на стор. 9)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Росіяни наступали на всіх напрямках фронту

Російські окупанти намагаються захопити Степове на Авдіївському напрямку, аби перерізати логістику Сил оборони, зараз населений пункт під контролею ЗСУ. Окупанти жодного разу не увійшли до Авдіївського коксохімічного заводу, продовжують штурмувати у його напрямку.

На Таврійському напрямку кількість наземних атак ворога не зменшується, активність ворожої авіації зростає. Загальні добові втрати російської армії в операційній зоні оперативно-стратегічного угруповання військ „Таврія“ сягнули 428 осіб. Знищені три склади ворожих боеприпасів і 21 одиниця військової техніки росіян.

Російські окупанти наступали на всіх напрямках фронту: від Куп'янського до Запорізького напрямку.

На Бахмутському напрямку воїни відбили 16 атак ворога в районах Богданівки, Іванівського, Андріївки та Кліщіївки Донецької області. Сили оборони України продовжують штурмові дії південніше Бахмута Донецької області, завдають ворогові втрат у живій силі та техніці, закріплюються на досягнутих рубежах.

Склад боеприпасів і броньовану техніку ліквідували фахівці Служби безпеки України неподалік Свато-

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ У Лаврі щодня битиме дзвін

КИЇВ. – Києво-Печерська лавра започаткувала акцію „Дзвін пам'яті та надії“ на підтримку військовополонених, в рамках якої щодня битиме дзвін, повідомив 4 грудня Координаційний штаб із питань поводження з військовополоненими. Щоранку після загальнонаціональної хвилини мовчання на Великій лаврській дзвіниці битиме найбільший дзвін Лаври, нагадуючи про військовослужбовців, які опинилися в російській неволі. Дзвін битиме дев'ять разів, символізуючи дев'ять років війни, і нагадуватиме українцям і людям усього світу про військових, які перебувають в полоні, цивільних громадян, яких незаконно утримують у московських катівнях, зниклих безвісти, депортованих до РФ дітей і дорослих. Наприкінці листопада Росія зупинила обмін військовополоненими з Україною. Якщо на початку року Україна повертала від 100 до 300 українських захисників щомісяця, то в серпні був останній обмін, коли повернулися 22 оборонці. (Радіо Свобода)

■ Морський коридор діє

ОДЕСА. – Українським морським коридором від серпня пройшли 200 суден із 7 млн тонн вантажів. Від 8 серпня вони експортували сім млн тонн вантажів, повідомив 4 грудня віцепрем'єр з відновлення України – міністер розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександр Кубраков. У цьому майже 5 млн тонн – продукція українських аграріїв. З 8 серпня українським коридором пройшло 200 суден на вихід із портів і 226 суден на вхід. (Радіо Свобода)

■ Росія визнала загибель генерала

КИЇВ. – В Україні загинув російський генерал-майор Володимир Завадський, заступник командувач 14-го армійського корпусу. Це підтвердив губернатор Воронежської області Олександр Гусев. Минулого тижня кілька російських джерел, які підтримують вторгнення в Україну, повідомили про загибель генерала. Перші такі повідомлення з'явилися у закритих джерелах Московського загальновійськового командного училища увечері 28 листопада. Один із випускників училища повідомив, що генерал підірвався на міні біля міста Ізюм у Харківській області. Однак Ізюм розташований в українському тилу – приблизно за 50 км від лінії фронту. Тож перебування генерала біля міста виглядає сумнівним. За даними інших джерел, Завадський міг загинути в районі населеного пункту Кринки в Херсонській області, де російська армія останніми тижнями намагається боротися з ЗСУ на лівому березі Дніпра. („BBC News Україна“)

■ Безугла продовжує критику війська

КИЇВ. – 35-річна депутатка Верховної Ради написала в своїх соцмережах майже з десяток постів з критикою Головнокомандувача Збройних сил України Валерія Залужного – одного з найбільш популярних публічних діячів країни. І закликала його звільнитись. Ключовий закид М. Безуглої стосувався того, що В. Залужний начебто „не зміг надати план задуму на 2024 рік“. У своїх дописах М. Безугла критикує головування ЗСУ за те, що досі не звільнений з посади багаторічний очільник Національної академії сухопутних військ Павло Ткачук, звинувачує керівництво генштабу в прикритті генералів, які, на її думку, неефективно виконують свої обов'язки. Серед таких вона називає Героя України, колишнього командира 10-ої окремої гірсько-штурмової бригади Василя Зубанича. М. Безугла називає його кумом начальника генштабу Сергія Шаптали і зауважує, що саме він відповідав за невдалий наступ на півдні в цьому році. (Укрінформ)

■ Привезли авто з Великої Британії

КИЇВ. – Понад 260 автомобілів привезли на фронт волонтери з Великої Британії за сприяння українських благодійних фондів. Ірландець Патрік Макінтайр понад півтора року майже не бачить своєї дружини, українки Людмили. Чи не весь час займають вибір та огляд автівок, оформлення документів, доставлення в Україну та безліч інших супутніх справ. Однією з перших волонтерських фондів, з якою почали співпрацю Патрік та Людмила, була „Cars for Ukraine“, що у Львові. (Укрінформ)

Протест проти закриття справи щодо акції “Вісла”

28 листопада Головна прокурорська комісія по розслідуванню порушень проти польського народу Інституту народної пам'яті Польщі припинила розслідування рішення про проведення операції „Вісла“. Згідно з рішенням, евакуація осіб української, лемківської та польської національностей мала превентивний, а не репресивний характер і здійснювалася підрозділами організацій українських націоналістів та Української повстанської армії.

Десятки відомих поляків у відкритому листі до польської влади виступили проти закриття справи. У відкритому листі до нещодавно обраних маршалків Сейму і Сенату Шимона Головні і Малгожати Кідави-Блонської підкреслюється, що обґрунтування рішення щодо закриття прокурором справи щодо операції „Вісла“ є вкоріненням у

демократичній Польщі „комуністичної пропаганди й антиукраїнських наративів“, які в Польщі просували націоналістичні сили, а від 2014 року – путінська пропаганда.

Підкреслюється, що дії ІНП суперечать результатам досліджень багатьох польських та українських істориків, які присвятили цим питанням важливі публікації. Прокурор ІНП вирішив повністю зігнорувати ґрунтовні дослідження істориків і всупереч очевидним історичним фактам не знайшов підстав ствердити, що переселення в межах операції „Вісла“ було „злочином проти людяності і комуністичним злочином“.

Своїм рішенням прокурор зігнорував резолюцію Сенату Польщі 1990 року, в якій засуджено

(Закінчення на стор. 12)

Конгрес не поспішає

ВАШІНГТОН. – В адміністрації США до кінця року практично закінчаться кошти для постачання Україні озброєння та техніки. Про це йдеться в офіційному листі, який директорка Офісу бюджетного управління Шаланда Янг надіслала спікеру Палати представників. Його цитували міжнародні агенції 4 грудня.

Вона додає, що несхвалення Конгресом нових коштів для допомоги Україні підірве можливості Києва вести бойові дії проти російських військ.

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому

Джон Кірбі заявив, що США плянують дати більше систем озброєнь, однак для цього потрібно, щоб Конгрес „нарешті ухвалив пакет з додатковим фінансуванням“.

У жовтні Президент США Джо Байден подав до Конгресу раніше анонсований запит на понад 105 млрд оборонної допомоги, що включав 61.4 млрд дол. допомоги Україні та 14.3 млрд допомоги Ізраїлю. Досі Конгрес не підтримав цей запит адміністрації Байдена.

Радіо Свобода

Розстріл полонених бійців ЗСУ

КИЇВ. – Українське військове командування заявило, що російські військовослужбовці біля Авдіївки розстріляли двох українських бійців, що здалися в полон поблизу селища Степове. Тут останніми тижнями відбуваються потужні атаки росіян, які намагаються оточити українське угруповання. На оприлюдненому відео видно, що група російських бійців зі зброєю стоїть біля бліндажа. З нього виходить беззбройний солдат, вочевидь, українець, що здався в полон і лягає на землю.

Потім на поверхню підіймається ще один укра-

їнський військовий з піднятими догори руками і також лягає на землю. В цей момент росіяни відкривають вогонь з автоматичної зброї і вбивають полонених.

Подія відбулась біля села Степове, що на північний захід від Авдіївки. Тут вже місяць тривають потужні бої після початку наступу армії РФ на Авдіївському напрямку. За інформацією DeepState, загиблі – це військові 45-го окремого стрілецького батальйону. Вони були вимушені здаватися через нестачу БК боекомплекту.

„BBC News Україна“

Орбан проти рішення щодо України

БУДАПЕШТ. – Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан знову написав листа президентові Європейської ради Шарлю Мішелю, в якому закликає не виносити на порядок денний рішення стосовно макрофінансової допомоги Україні та переговорів про її вступ до ЕС.

„Є очікування, що 14-15 грудня Європейська Рада може й мусить схвалити рішення про початок переговорів про вступ з Україною та перегляд Багаторічної фінансової рамки бюджету на 2021-2027 роки. З огляду на нинішній рівень політичних та технічних приготувань ці очікування необ-

ґрунтовані“, – пише угорський прем'єр.

Щодо бюджету ЕС, частиною якого є пропозиція надати Україні 50 млрд макрофінансової допомоги у вигляді кредитів і грантів на наступні чотири роки, В. Орбан пише, що дискусії надто зосереджені на „необґрунтованій, незбалансованій та нереалістичній пропозиції Єврокомісії“, закликаючи формувати новий підхід, базуючись на „політичних та фінансових реаліях у країнах-членах“, що потребує „додаткових зусиль і часу“. В офісі Ш. Мішеля отримання листа поки ніяк не коментували.

Радіо Свобода

Росія створила військово-морську базу в Абхазії

Об'єднання країн „Група друзів Грузії“ в ОБСЄ, до складу якої входять США, Болгарія, Велика Британія, Данія, Естонія, Ірландія, Ісландія, Канада, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Румунія, Словаччина, Україна, Фінляндія, Швеція та Чехія, виступило із заявою за підсумками 30-ої зустрічі керівників МЗС країн ОБСЄ. Група висловила особливе занепокоєння створенням російської військово-морської бази в порту Очамчіра в непідконтрольній грузинському уряду Абхазії.

Раніше лідер Абхазії Аслан Бжанія повідомив журналістам, що за домовленістю з президентом

Росії Володимиром Путіним в Очамчірі створюється допоміжна база Чорноморської флотії для військових кораблів Росії.

Збройним силам України вдалося пошкодити, вивести з ладу і навіть потопити кілька російських кораблів, після чого Москва вирішила перебазувати частину кораблів із анексованого Севастополя до Новоросійська. 23 жовтня військова розвідка України підтвердила, що Росія переводить частину кораблів з окупованого Криму до окупованої Абхазії.

Радіо Свобода

Відбулася конференція українських журналістів

Під час конференції в Кракові. (Фото: Назарій Вівчарик)

Олександр Вівчарик

КРАКІВ. – 24-26 листопада у Кракові відбулася конференція українських журналістів, як частина програми „Голоси України”, профінансованої Міністерством закордонних справ Німеччини. Організував її Європейський центр свободи преси та медіа. У роботі конференції взяли участь понад 100 журналістів не лише з України, а й ті, що віддавна працюють за кордоном або змушені були туди виїхати.

На конференції був присутній і редактор сайту „Прочерк” з Черкаси Назарій Вівчарик, який розповів: „Це вже друга така подія. Перша була торік у Словаччині. Нинішню відкрила Ребекка Гармс – німецька політикиня та режисерка-документалістка. Вона наголосила, що, окрім фронту, де стійко протистоять ворогу українські воїни, дуже важливо, як працює тил. Зокрема і журналісти, котрі роблять усе, щоби люди отримували життєво важливу інформацію. Я дякую їм за їхню важливу роботу”.

Журналістка-розслідувачка Анна Миронюк, що працює в англomовному українському виданні The Kyiv Independent, заснованому в листопаді 2021 року колишніми співробітниками Kyiv Post та медіа-консалтингової компанії Jnomics Media, розповіла, що з початку повномасштабного вторгнення Росії всі журналісти The Kyiv Independent стали військовими кореспондентами, повідомила про проблеми, пов'язані з продовженням роботи під час війни й дотриманням журналістських стандартів, етичних норм і сприяння розвитку демократичного суспільства журналістом, який залишається водночас патріотом і громадянином.

„Після закінчення війни перед нами постануть не лише проблеми, а й унікальні можливості, – вважає Н. Вівчарик. – Дехто каже, що зараз все людство переходить на цифру, і газети вже не будуть потрібні. З такою думкою погодитися не можу. Харківська, Сумська, Чернігівська області після деокупації показали, що газети ще на часі.

(Закінчення на стор. 14)

Віртуальний музей української діаспори

КИЇВ. – Команда Віртуального музею української діаспори 15 листопада представила свій проєкт світовій діаспорній спільноті на віртуальній зустрічі „Глобальні проєкти для українців за кордоном”, організований фундацією Global Ukraine.

Директорка музею української діаспори, шеф-редакторка та кураторка проєкту Оксана Підсуха, провідна наукова співробітниця музею, головна редакторка проєкту Ганна Лексіна та наукова керівниця проєкту Ольга Сухобокова розповіли про створення та перспективи розвитку Віртуального музею української діаспори.

Музей висловив щире вдячність Global Ukraine та його засновниці Віолеті Москалу за запрошення та участь у цій онлайн-зустрічі, а також закордонним українцям за цікаві питання та пропозиції співпраці на майбутнє.

Колекція Віртуального музею базується на фон-

дах Музею української діаспори, а також вміщує вибрані предмети зі збірок партнерських інституцій та приватних осіб.

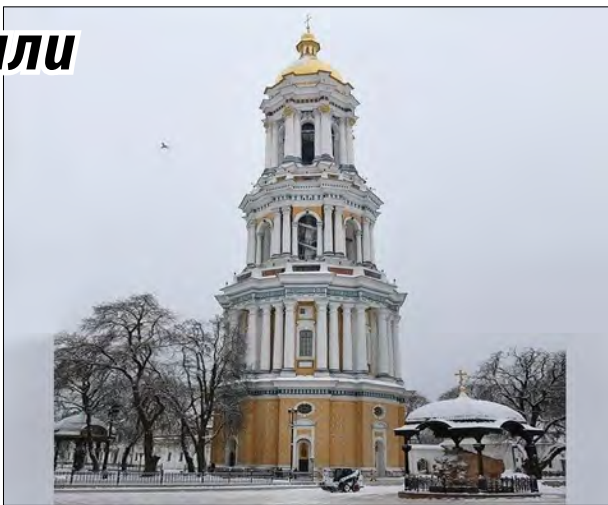
Проєкт здійснений Благодійною організацією „Міжнародний благодійний фонд світових українців „Діаспора” (Charitable Foundation „Diaspora”) за підтримки Українського культурного фонду. До створення Віртуального музею долучилися: Осередок української культури й освіти (Канада), Українська вільна академія наук (УВАН), Ukrainian National Museum in Chicago, Ukrainian Museum in New York та Музей мистецької родини Кричевських (Україна), НТШ, Гейвордське історичне товариство (США), Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України, Центральний державний аудіовізуальний та електронний архів, Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України.

Музей української діаспори

Дзвіницю Лаври відкрили для відвідувачів

КИЇВ. – Велику дзвіницю Києво-Печерської Лаври відкрили для відвідувачів вперше за 30 років. З 22 листопада всі бажаючі можуть потрапити на дзвіницю.

Велика дзвіниця в неокласичному стилі зведена на території Києво-Печерської лаври є не тільки найвищою спорудою комплексу, але також і найвищою релігійною будівлею Києва. Висота дзвіниці становить 96.52 метрів з хрестом, а щоб піднятися на її вершину, потрібно пройти 374 сходинки.

УНІАН

Велика дзвіниця Києво-Печерської лаври.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Про відвідування військовополонених

КИЇВ. – Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець повідомив про домовленість із Росією про ще три відвідування військовополонених до кінця року. Про це він сказав, коментуючи взаємне відвідування омбудсменами України та РФ 119 військовополонених. Тобто, за його словами, йдеться про відвідання ще близько 400 полонених. Він висловив сподівання, що таким чином українська сторона зможе отримати „хоч якийсь доступ” до своїх громадян. (Укрінформ)

■ Затримали чотирьох суддів

КИЇВ. – Вища рада правосуддя дала згоду на тримання під вартою чотирьох суддів Київського апеляційного суду – В'ячеслава Дзюбіна, Ігоря Паленика, Віктора Глиняного і Юрія Сливи. Відповідне рішення ухвалене 4 грудня. В. Дзюбін підозрюється в отриманні неправомірної вигоди в особливо великому розмірі, за що законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 8 до 12 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років з конфіскацією майна. ВРП надала згоду на утримання під вартою суддів Київського апеляційного суду Ігоря Паленика, Юрія Сливи та Віктора Глиняного. Рішення про згоду на арешт трьох суддів підтримали 15 членів Вищої ради правосуддя із 15 присутніх. (Укрінформ)

■ Оголосили конкурс імені М. Лисенка

КИЇВ. – Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурс на здобуття премії ім. Миколи Лисенка у 2024 році за видатні досягнення у сфері музичного мистецтва та мистецтвознавства. Премія присуджується громадянам України на конкурсних засадах за видатні досягнення у професійній композиторській творчості; у професійному виконавському мистецтві; в музикознавстві. Грошова винагорода становить 20 тис. грн. На здобуття премії не висуваються музичні твори, концертні програми, музикознавчі праці, які були відзначені премією або іншими преміями, державними нагородами. Премія не присуджується посмертно. ропозиції щодо претендентів на здобуття премії вносяться творчими спілками, вищими навчальними закладами культури і мистецтва, концертними організаціями, мистецькими колективами до 1 лютого 2024 року. (Укрінформ)

■ Відмовився від винагороди

ЧЕРКАСИ. – Міський голова Анатолій Бондаренко написав заяву про відмову від грошової винагороди на 2024 рік в сумі 42 тис. грн на місяць. „Ми вирішили, що ці кошти та інші прибутки з підприємницької діяльності підуть на допомогу ЗСУ та інші проєкти. Наша родина спільно відправила на фронт 17 автомобілів, три автомобілі коштують більше, ніж вся винагорода на рік”, – написав мер. Проєкт рішення про надання матеріальної допомоги у 2024 році був зареєстрований у міській раді. (Укрінформ)

■ Привласнювали нерухоме майно киян

КИЇВ. – Правоохоронці викрили 13 учасників злочинної організації, серед яких адвокати, приватні нотаріуси, державні реєстратори та цивільні особи, які привласнювали нерухоме майно киян. Серед потерпілих – двоє військових, люди похилого віку та неповнолітні спадкоємці померлих боржників. Свого часу потерпілі брали у банку іпотечні кредити, предметом яких були квартири у Києві. Під час ліквідації фінансових установ спеціально створене учасниками незаконної оборудки комерційне підприємство викупило залишки за кредитними договорами, не сповістивши позичальників про зміну іпотекоутримувача, графіки та строки погашення кредитів. Надалі учасники злочинної організації підробили документи від імені банківських установ та поштових відділень щодо інформування про свої наміри здійснити продаж житла. Також підробляли звіти про оцінку квартир, а їхня вартість умисно занижували. У такий спосіб переоформили квартири на своїх близьких родичів. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Умеров виступив у США

ВАШІНГТОН. – Міністер оборони України Рустем Умеров виступив 5 грудня на одній з найбільш популярних телевізійних програм у США „Special Report with Brat Baier”. Ведучий програми Брет Бейр в минулому приймав на своїй програмі кількох президентів США, багатьох політиків і знаменитостей, серед них і Президента України Володимира Зеленського. У семихвилинному інтерв'ю Р. Умеров відповів на всі поставлені йому запитання. Він підкреслив, що стратегічною метою України є повернення до кордонів з 1991 року. Міністер вказав, що Україна виділяє на оборону 30 відс. свого ВВП. Західна зброя допомогла Україні повернути 50 відс. захоплених Росією територій, а також змодернізувала ЗСУ, щоб вони відповідали стандартам НАТО. Він додав, що „цивілізований світ повинен соромитися” натяками про поступки Росії в той час як метою Москви є щоб Україна не існувала. Р. Умеров, який увійшов на посаду у вересні, запевнив, що до 100 днів від початку свого головування все буде зроблено, щоб викоринити корупцію і втілювати плян бойових дій на 2024 рік. („Fox News”)

■ Путін не шукатиме миру

БРЮСЕЛЬ. – Президент Росії Володимир Путін не шукатиме миру з Україною перед президентськими виборами, які відбудуться у США в 2024 році, сказав 28 листопада високопосадовець Державного департаменту на зустрічі з репортерами в Брюсселі після зустрічей міністрів закордонних справ країн НАТО. На запитання, чи це є його особиста думка, чи думка уряду США, він відповів, що це є „широко поширеною думкою”. („Reuters”)

■ Американці зацікавлені у виборах

НЬЮ-ЙОРК. – Телевізійна агенція новин „Сі-Бі-Ес” оприлюднила 5 листопада наслідки опитування про зацікавлення серед американців президентськими виборами 2024 року. У відповідь на запитання, чи вони будуть голосувати на цих виборах, три чверті (75 відс.) зареєстрованих виборців відповіли, що „напевно голосуватимуть”, а ще 14 відс. сказали, що це „правдоподібно”. Лише 5 відс. сказали „може”, 3 відс. не знали, 2 відс. відповіли, що „правдоподібно не голосуватимуть”, а 1 відс. „напевно” не будуть. („CBS News”)

■ З Конгресу США виключили республіканця

ВАШІНГТОН. – Конгресмена Джорджа Сантоса виключили 1 грудня з Палати представників. Досі лише п'ять осіб було виключено із Конгресу загальним голосуванням, причому три з цих випадків сталися ще за часів Громадянської війни у США в XIX ст. Два інші випадки сталися після того, як суд визнав їх винними. Дж. Сантос є республіканцем з Нью-Йорку, якого звинувачують у шахрайстві, відмиванні грошей та крадіжці особистих даних і коштів жертводавців. Він не визнає своєї вини, суд над ним відбудеться наступного року. Правдивість кількох тверджень Дж. Сантоса були спростовані розслідуваннями, зокрема і його заяви про те, що його предки втекли з території України, рятуючись від погромів. Спікер Палати представників Майк Джонсон оголосив, що 311 членів Палати проголосували за виключення Дж. Сантоса, у тому числі 105 республіканців, ще 114 проголосували проти. Усі чотири провідники Палати представників Республіканської партії проголосували за те, щоб Дж. Сантос залишився в Конгресі. Після виключення Дж. Сантоса перевага, яку мають республіканці в Палаті, зменшилась. Хто замінить Сантоса в Конгресі стане відомо в результаті позачергових виборів у лютому. Усунутий конгресмен відомий тим, що „прикрашав” своє резюме, подавав неправдиві дані про смерть членів родини під час терактів 11 вересня і про власне єврейське українське походження. Він стверджував, що його дід по материнській лінії був родом з України та втік до Бразилії, рятуючись від нацизму. В іншій розповіді він сказав, що його дідусь і бабуся стали католиками під час посилення нацизму в Бельгії, де вони опинилися після втечі зі сталінського СРСР. В іншій розповіді він стверджував, що його сім'я змінила прізвище, щоб пережити нацизм. („Голос Америки”)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українець очолив Марсіанську станцію

САН-РАФАЕЛЬ, Юта. – Український інженер Сергій Якимов очолив Марсіанську дослідницьку станцію, на якій проводять експерименти і дослідження, симуюючи перебування людини на поверхні Марса. Станція розташована у пустелі Сан-Рафаель, в штаті Юта. Вона оточена численними долинами, каньйонами, ущелинами, височинами з глинистих сланців, вапняку та піску, які сформувались тут багато мільйонів років тому. Все це створює у цій місцевості пейзажі, схожі на неземні. На станції проводять геологічні та соціальні дослідження в умовах, максимально наближених до тих, що є на поверхні Марса.

Ротація дослідницьких груп триває від двох тижнів. Вони живуть у спеціальних модулях. Харчуються овочами і фруктами з „марсіанської” теплиці. Назовні виходять лише у скафандрах.

Сергій був учасником кількох таких експедицій. Він закінчив Київський політехнічний інститут за спеціальністю „системи керування літальними апаратами”. Вісім років тому його відібрали у сотню претендентів для майбутнього лету на Марс, який організовувала компанія з Нідерландів Mars One, але збанкрутувала. Наступним етапом у своїй кар'єрі він бачить роботу в NASA – у

Український інженер Сергій Якимов

Космічному центрі в Г'юстоні. Там готують астронавтів. Щоправда, для цього С. Якимову спершу потрібно отримати громадянство США.

Українська правда

Побачила світ пісня „Друже Залужний”

Людмила Островська

Побачила світ версія української повстанської пісні „Мій друже Ковалю” з назвою „Друже Залужний”. Крила їй дали киянин поет-пісняр, заслужений діяч мистецтв України Степан Галябарда і тернополяни – виконавці Василь Дунець і Тарас Мельник, аранжувальник та звукоорежисер Сергій Родько. Музика належить Юрієві Галичу.

Прем'єра відбулася в Торонто на черговому Українсько-польському благодійному пісенному марафоні зі збору коштів на допомогу сім'ям загиблих героїв ЗСУ, який організував тернополянин – Ігор Артем'як. А виконав твір відомий в Україні та за її межами композитор і співак В. Дунець.

Він розповів: „У моєму репертуарі пісня „Мій друже Ковалю” є давно. Згідно з інформацією з відкритих джерел музику та оригінальний текст цього українського романсу написав Георгій Гончаренко (літературний псевдонім Юрій Галич). Закарпатський поет Микола Матола зробив версію пісні на свої слова і присвятив її борцям за волю України – „Карпатській Січі” та воїнам УПА. Пісня стала популярною, коли на московських просторах стали модними написані на цю мелодію слова про „поручика Голіцина”. Гончаренко з роду полтавських дворян, народився у Варшаві. До революції 1917 року служив в російській армії. Коли Україна проголосила незалежність, був генералом в армії гетьмана Скоропадського і воював проти більшовицької Росії за вільну Україну. Отож,

Степан Галябарда (зліва) і Василь Дунець.

авторство мелодії та версії пісні на його мотив – українські.

„Друже командир” – так звертались колись у наших повстанських загонах в знак високої поваги до старших за званнями. І я подумав, що можна сьогодні наповнити її новим змістом про героїв сучасної війни з московитами і нашої боротьби за незалежність України.

„Василь мені зателефонував і поділився ідеєю, – продовжив Степан Галябарда. – Новини з фронту йдуть через серце, є наші бойові перемоги і все частіше згадується ім'я стратега цих військових успіхів – генерала Залужного! І заспівали перші слова: „Гартуйся у битвах, мій друже Залужний, тобі перемогу довірив народ!”

Слухачі сприймають твір дуже тепло, піднесено. З цією та багатьма іншими патріотичними піснями беру участь у благодійних концертах в Канаді. Нещодавно виступав у Філадельфії в концертній програмі Ігора Сипеня, уродженця Дарахова Тербовлянського району, який до мене в Україну прилітав на авторські концерти. Всі зібрані гроші на цих благодійних концертах пішли на підтримку України. Пісню послухати можна на моїй сторінці в YouTube-каналі. На цей час кількість переглядів зростає в геометричній прогресії сотнями тисяч. Ми навіть не сподівалися на таку популярність.

Війна, на жаль, внесла корективи в життя кожного українця. Мене початок війни застав у моєму рідному селі Суходолі на Тернопіллі, куди я прийшов у гості до сестри Орислави, яка там мешкає. Душа закипіла ненавистю. З'явилися серії антивоєнних, антимоскальських віршів „Лист вові путіну”, „Москва горітиме в огні”, „Ми не здаємось” та інші. Я виступав перед земляками у Тернополі, в Гусятині, зустрічався з пораненими воїнами.

Відео розстрілу воїна, який сміливо кинув катом у вічі „Слава Україні!”, стимулювало написання вірша „Я йду на смерть!”. Наша місія: допомагати армії якнайшвидше дійти до Перемоги, каже пан Степан.

„Нещодавно я побачив відео, де маленька українка, отримавши поранення в результаті російського ракетного удару, під час перев'язки не плаче, а співає гимн України. Такий ми народ, що без пісні – ніяк, – говорить Василь Дунець. – Пісні підтримують дух людини, вселяють віру і надію на перемогу. Тому своєю творчістю стараємося допомагати в цьому. Я тішуся, що за цей час у Торонто мені вдалося записати понад 20 нових пісень, за що я щиро вдячний співавторам: поетам Степану

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Чехи надали допомогу Україні

Людмила Островська

Про те, як чехи допомагають Україні боротися з російською навалою, про проблеми українських біженців, про підтримку України на політичному рівні розповіла консул України в Брно Анна Прошко.

Брно – друге за розмірами місто Чехії, адміністративний центр Південно-Моравського краю з населенням майже 400 тис., один з головних економічних центрів Чехії. Чимало українських біженців знайшли прихисток саме тут, що безперечно дало роботи Консульству України.

Анна Прошко родом з Таврії. На консульську посаду заступила за рік до повномасштабного нападу Росії на Україну. В МЗС працює з 1995 року.

– Чехія надала допомогу 460 тисячам українців, які опинилися в країні. Як ви впорались з такою хвилею людей з України в перші дні війни?

– У нашому Консульському окрузі в Брно зареєстровано понад 190 тис. українців, а до вторгнення Росії в Україну було 40 тис.

Вранці 24 лютого до нас завітала мер міста Маркета Ванькова, також ми зустрілися і з губернатором Південно-Моравського краю Яном Гроліхом. Обговорили логістику прийому українців, гуманітарну допомогу, базу можливого житла, реєстрацію в поліції, центрі зайнятості, на отримання візи, можливості створення українських класів у чеських школах. В країні оголосили режим надзвичайного стану через міграційну кризу, спричинену вторгненням Росії в Україну, щоб допомогти уряду, регіонам, муніципалітетам та іншим суб'єктам більш гнучко та оперативно координувати допомогу біженцям з України та забезпечувати гідні умови життя.

Ми створили оперативний штаб, координатор якого зводив інформацію щодо того, хто і що може надати і куди є потреба це відправляти. Щодня велетенські фури і невеликі буси, автівки з товарами йшли до кордонів України. Всі хотіли зробити свій внесок у перемогу.

Служба надзвичайних ситуацій розгорнула свою діяльність у пунктах прийому, центрах реєстрації, організувала роздачу теплої їжі, майданчики для дітей, тут же був перекладач, який допомагав оформлювати документи, шукати житло. Якщо воно було поза містом, довозили людей до тимчасових помешкань.

На терміновому засіданні мерії і обласної ради депутати засудили вторгнення Росії та розірвали стосунки між містами і партнерами країни-агресора.

Перші три місяці ми працювали без вихідних. Вже у Брно народилося багато українських дітей. Якщо раніше ми в місті реєстрували до 150 новонароджених у рік, то в рік війни – 650, а всім треба було оформити документи. Дуже багато пар зареєстрували шлюб в Чехії. Величезні черги стояли до консульства, але ми приймали всіх, ніхто на наступний день не лишався. Дуже допомагали викладачі і студенти факультету україністики університету ім. Т. Масарика з перекладами, роз'ясненнями, консультаціями.

Зараз запити до нас змінилися, люди відійшли від первинного стресу, багато хто повернувся

Консул України в Брно Анна Прошко.

додому. Тепер хочуть допомоги в пошуках кращої роботи, житла, лікарів, у пошуках курсів чеської та української мов. До речі, багато чехів хочуть вчити українську. Проблема залишається підтвердження дипломів про освіту. Тут є закон і ніхто його змінювати не буде. Дипломовані лікарі, вчителі йдуть на посади помічників, асистентів. Але я вірю, що з часом все зміниться, зітреться мовний бар'єр, і фахівці підтвердять кваліфікацію. Особливо зараз потреба в освітянах зі знанням чеської і української мов, адже дітям треба адаптуватися до освітніх програм Чехії. Директори шкіл, вчителі хвалять наших дітей, які не тільки швидко вловлюють матеріал, старанно вчать, а й за талант, любов до України.

Багато тих, хто втратив вдома житло і немає куди повертатися, але і вони відшукують родичів і живуть надією на повернення в Україну. Думаю, що в Чехії лишиться невеликий відсоток, після того, як ситуація зміниться, і ми переможемо російських терористів.

Тут насправді чудова громада і безцінні лідери, які зуміли організуватися в потрібний час на допомогу Україні. Переорієнтувалася на роботу з біженцями з України чеська благодійна громадська організація з давньою історією – VESNA. Її очільниця Барбара Антонова особливу увагу приділила матерям, які виховують дітей без батьків, а також людям з особливими потребами.

До 24 лютого минулого року „Українська ініціатива Південної Моравії“, яку очолює Ільнара Дудаш, в основному знайомила чехів з українською культурою, пропагувала наші традиції, відзначали спільні свята. Після 24 лютого пріоритетним напрямком стала волонтерська допомога Україні та людям, які шукали тут тимчасового захисту. В цей час завдяки перемовинам з мерією організація одержала приміщення для Українського центру на безоплатній основі. За короткий час тут створили курси для вивчення чеської і української мов. Ірина Забіяка, Марія Короткова, Каталіна Голіш та інші в короткий час розгорнули нові проекти з надання допомоги українцям, серед

(Закінчення на стор. 7)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Колишній посол США був шпигуном

ВАШІНГТОН. – Міністерство юстиції США 4 грудня винесло звинувачення проти колишнього дипломата США, який понад 40 років таємно шпигував на користь кубинського уряду. Міністерство сказало, що 73-літній Манюель Роча був таємним агентом кубинського Генерального директоріату розвідки принаймні від 1981 року, коли він вступив на працю до Державного департаменту США. Під час своєї кар'єри М. Роча служив на різних посадах, зокрема був послом до Болівії в 2000-2002 роках. Генеральний прокурор США Мерік Гарленд сказав, що М. Роча був одним з найвище проникаючим і найдовше тривалим проти уряду США чужоземним агентом. Під час серії зустрічей в 2022-2023 роках з агентом (під прикриттям) Федерального бюро розслідувань (FBI) М. Роча називав США „ворогом“, хвалив комуністичну Кубу й диктатора Фіделя Кастро, і назвав свої десятиліття підпільної праці „більше ніж гучним ударом“, хоч визнав, що його робота була „нелегкою“. Він походить з Колумбії і отримав американське громадянство в 1978 році. Крім служби в різних країнах Південної та Центральної Америки, він був членом Ради національної безпеки США в 1994-1995 роках і радником командира Південного командування США, яке має юрисдикцію на Кубою, в 2006-2012 роках. („The Hill“)

■ Померла Сендра Дей О'Канор

ФІНІКС. – У Фініксі 1 грудня померла 93-літня Сендра Дей О'Канор, перша жінка, яка була членом Верховного суду США. Президент Рональд Рейган призначив її на посаду в 1981 році, і вона відслужила там 24 роки аж до свого відходу на пенсію в 2006 році. Вона була поміркованою консерваторкою, не любила, коли її називали „вирішальним голосом“ на суді. Головний суддя Джон Робертс сказав, що вона „проторила історичний шлях як перша жінка-суддя в найвищому суді нашої країни“, і що вона була „завзятою незалежною захисницею верховенства права, як також промовистою прихильницею громадянської освіти“. На емеритурі вона три роки піклувалася своїм хворим чоловіком Джоном, який помер у 2009 році. С. О'Канор народилася в Тексасі, а виросла на хуторі в Арізоні. Юридичні студії закінчила на Стенфордському університеті. Не зважаючи на дискримінацію в юстиції в тих часах проти жінок, згодом вона стала заступником головного прокурора повіту в Каліфорнії, а відтак помічником головного прокурора Аризони. У 1969 році була призначена стейтовим сенатором, а відтак була двічі переобрана. Вона стала першою жінкою у США, яка була провідницею стейтового Сенату. У відкритому листі в 2018 році вона оголосила, що відходить від публічного життя через деменцію. Вона висловила гордість з того, що „була американкою і мала чудові нагоди, які надаються всім громадянам нашої країни“. Вона залишила трьох синів і шістьох внуків. („BBC“)

■ Різдвяні видатки американців

ПРІНСТОН, Нью-Джерсі. – Відома компанія опитувань „Гелуп“ 1 листопада оприлюднила результати свого опитування про те, скільки американці планують особисто витратити грошей в цьогорічному різдвяному сезоні на подарунки та закупи. Найбільше (35 відс.) опитуваних відповіли, що 1,000 дол. або більше, 21 відс. сказали – 500-999 дол., 13 відс. – 250-499 дол., 17 відс. – 100-249 дол., 3 відс. – нижче 100 дол., а 11 відс. не мали думки. („www.gallup.com“)

■ Рішення суду щодо закупу зброї

РИЧМОНД. – Федеральний апеляційний суд вирішив, що стейт Меріленд не може накладати додаткові вимоги покупцям, які хочуть купити вогнепальну зброю. Рішення панелю 4-го Окружного суду у Вірджинії 21 листопада було 2-1. Суд сказав, що стейт на може накладати додаткову вимогу – в цім випадку, отримання ліцензії – для закупу вогнепальної ручної зброї, якщо такої вимоги немає для іншої зброї. („The Hill“)

Відкрито центр „Пашпортний сервіс“

ПРАГА. – Державне підприємство „Документ“ 20 листопада відкрило в столиці Чеської Республіки новий центр „Пашпортний сервіс“, який зможе обслуговувати до 500 українців на день.

Десять співробітників почали працювати в Чехії у березні 2023 року на мобільних комплексах – спеціально обладнаних автобусах, які працювали як пересувні станції. На початку було шість станцій, які оформили з того часу документи понад 27 тис. громадян.

3 жовтня штат сервісу був збільшений до 26 людей, і відтепер вони обслуговуватимуть грома-

дян в обладнаному приміщенні з 13 вікнами прийому та чотирма вікнами видачі документів, зокрема пашпортів і водійських прав. Тимчасовий повірений у справах України в Чеській Республіці Віталій Усатий на церемонії відкриття висловив переконання, що центр, обладнаний за найсучаснішими стандартами, стане великим помічником у наданні якісних послуг громадянам України, яких наразі у Чехії понад півмільйона.

Центр став 12-им у Європі та другим за розміром після берлінського.

Укрінформ

Не зволікати з НАТО!

Генрі Кіссінджер, сторічний корифей американської і міжнародної політики, залишив по собі таку багатющу біографію, що вона буде предметом пильного і всебічного вивчення ще довго. Вже те одне багато про що каже, що ще в студентські роки він бачив своє призначення у масштабній міждержавній діяльності і захистив дипломну працю з нівроку претензійною назвою: „Сенс історії“.

Найбільше покійний був відомий як Радник президента США з національної безпеки, а далі – як Державний секретар США, один з авторів і практичний втілювач „realpolitik“ – сумнозвісної політичної теорії, котра нібито здатна вести до успішних результатів поза критеріями добра і зла, на основі чисто раціональних вирахунків. Що це далеко не завжди так, засвідчує драматична подія ХХ ст: політика „розпруження“, застосована до СРСР застійних брежньовських часів, закінчилася вторгненням советських військ в Афганістан і десятирічною війною з афганським народом. Також налагодження дипломатичних взаємин з Китаєм ні на макове зерно не змінило тоталітарного характеру комуністичного Пекіну.

Однак, розумні люди врешті-решт перевіряють правильність теорії її практичним застосуванням, а Г. Кіссінджер був розумною людиною, і щоб ми, українці, в цьому переконалися, візьмімо до уваги самий кінець політичної біографії великого американця, зокрема його виступи на двох світових економічних форумах у Давосі – у травні 2022-го і в січні 2023 року. Отож у першому випадку він радив Україні, в ім'я збереження державності, поступитися частиною своїх територій, але вже через пів року визнав, що ця його порада в дусі „realpolitik“ була помилковою, і що не може йти мова про територіальні поступки, й тому Україна повинна якнайшвидше стати членом НАТО.

Що ж спонукало такого досвідченого політика змінити свої погляди на Україну? Тільки одне: він побачив її найбільшою військовою потугою в Європі. Це також можна і треба розуміти як визнання цілковитої сумісності Збройних сил України з силами НАТО. Ба – більше: українське військо – найнадійніше в Європі.

Що, як не це, має скоротити шлях України до Альянсу? Очевидним кроком до цього могла стати наприкінці листопада історична зустріч в Брюсселі, на засіданні Ради „Україна – НАТО“, міністрів закордонних справ держав НАТО і України. Але не стала. Сподівання перекладається на вашінгтонську зустріч НАТО у 2024 році, бо, за словами Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга, „...посередині війни повне членство України не є можливим“.

Зовсім іншої думки – колишній посол США в НАТО, колишній представник Державного департаменту США в Україні Курт Вокер. Виступаючи цими днями на конференції в Європарламенті, цей щиро проукраїнський дипломат сказав:

„Я переконаний, що політика НАТО сьогодні ненавмисно надсилає сигнал для Путіна, заохочуючи його до подальших бойових дій. Бо ми говоримо, що Україна стане членом у тривалій перспективі, але не можемо взяти її в НАТО, поки триває ця війна. Це є стимулом для Путіна продовжувати війну. Я справді думаю, що прийшов час для нас зробити прямо протилежне послання, – що Україна стане членом НАТО якнайшвидше. Це означатиме, що не залишиться жодного шляху для поразки України. Тоді для Путіна продовження цієї війни буде безцільним, а для Росії – руйнівним“.

К. Вокер виходить з того, що не існує іншого варіанту закінчення війни, крім перемоги України над російськими окупантами, тому зволікання з членством України в НАТО неминуче послабить позиції об'єднаної Європи і США – це той самий висновок, до якого дійшов на схилі життя Г. Кіссінджер.

СЛАВЕТНІ УКРАЇНЦІ

Іван Нечуй-Левицький

Анатолій Чабан

Коли будете на Черкащині у селі Стеблів, то неодмінно загляньте до родинної оселі великого сина українського народу Івана Нечуя-Левицького, що народився тут у 1838 році. Завдячуючи зусиллям ентузіастів, тут навечно збережена пам'ять про цю непересічну особистість.

Нечуй-Левицький, без сумніву, відноситься до когорти видатних українців. Це видатний письменник, літературознавець, знавець життя, культури і побуту українського люду, творець української літературної мови, якою писали майже всі українські письменники ХХ ст.

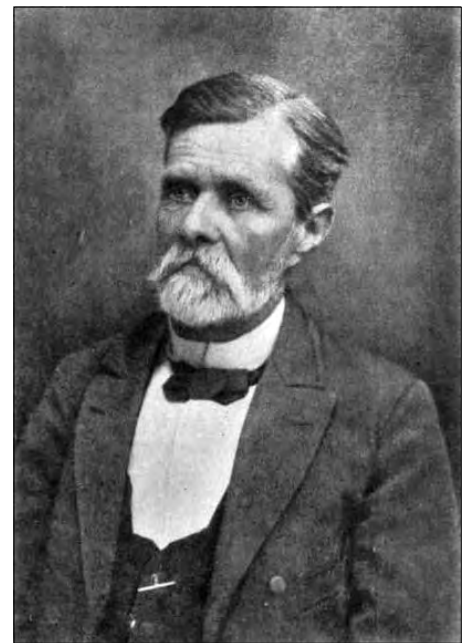
І. Нечуй-Левицький першим розширив межі української літератури до „нормативів“ літератури світової, а також показав у своїх реалістичних творах усі верстви населення України: інтелігенцію та духовенство, поміщиків та купців, селян та робітників – усі вони є на сторінках його творів. Він увійшов в історію української літератури як видатний майстер художньої прози. Його перу належать такі шедеври української літератури, як „Микола Джеря“ (1878 р.), „Кайдашева сім'я“ (1879 р.), „Бурлачка“ (1880 р.), „Старосвітські батюшки та матушки“ (1884 р.), романи „Хмари“ (1874 р.); „Над Чорним морем“ (1890 р.); „Князь Єремія Вишневецький“ (1897 р.), повісті „Дві москвички“, „Рибалка Панас Круть“ (1868 р.), „Причепа“ (1869 р.), численні науково-популярні нариси переважно на історичні теми, публіцистичні, літературно-критичні і мовознавчі праці.

Глибоко вивчав і популяризував українську історію. Серед відомих його творів „Татари і литва на Україні“, „Перші київські князі“, „Український гетьман Богдан Хмельницький і козаччина“, „Українські гетьмани Іван Виговський та Юрій Хмельницький“.

А ще саме він разом з Пантелеймоном Кулішем та Іваном Пулюєм здійснив перший україномовний переклад Біблії. Іван Семенович самостійно переклав Книгу Рути, 1-шу та 2-гу Книги Паралипоменон, Книги Ездри, Неємії, Естери та пророка Даниїла. Ці напрацювання вийшли друком в 1904 році завдяки Британському біблійному товариству.

Своє літературне кредо він утверджував устами свого героя, заявивши: „Буду писати вірші, складу віршами книгу, таку як „Катерина... Напишу про діда Хтодосю... про нещасних, прибитих долею... Про них! Про них!““. Це була програма, над якою він працював ціле своє життя.

Можливо вищою оцінкою його творчості став відомий епізод із його життя. Коли з'явилися оповідання „Не можна бабі Парасці вдержатися на селі“ (червень 1873) та „Благословіть бабі Палажці скоропостижно вмерти“ (1874), одного дня в хату до Івана Семеновича вбігла якась баба зі Стеблева. Як вона лаялася та грізно нахвалювалася навіть до суду позиватися: „Нащо, паничу, ви мене в книжці описали? Тепер проходу на вулиці не дають!“. Тільки усміхнувшись у сиві вуса письменник –

Іван Нечуй-Левицький

ота соковита лайка незнайомої селянки стала найвищим визнанням його таланту.

Якою ж людиною був Іван Семенович? Насамперед, варто відзначити його принципову громадянську позицію, щодо чистоти української мови. В останню чверть ХІХ ст., в умовах російських циркулярів про тотальну заборону української мови, він був чи не єдиним, хто по-справжньому відстоював українську мову.

І. Нечуй-Левицький першим почав писати про політику тотальної русифікації в Україні. В багатьох творах він висвітлював процес русифікації в освіті („Хмари“, „Причепа“, „Над Чорним морем“). Детальні власні спостереження та аналіз русифікації в освіті Іван Семенович висвітлював у наступних творах: „Російська народна школа на Україні“, „Педагогічний прояс у російській народній школі“, „Школа повинна бути національною“.

Ще одна особисте досягнення Нечуя – він першим почав висвітлювати проблему русифікації літератури. Будучи викладачем російської мови і літератури, Іван Семенович нещадно критикував владу за повсюдне масове нав'язування російської літератури для неросіян.

Іван Семенович виступив публічно. Свої погляди письменник виклав у статтях „Сучасна часописна мова на Україні“, „Непотрібність великоруської літератури для України і для слов'янщини“ і „Криве дзеркало української мови“. Він протестував також і проти штучної полонізації української мови, заміни народних слів іншомовними, приводив конкретні приклади.

І. Нечуй-Левицький вважав найбільшим недоліком української інтелігенції те, що російська література їм замінила власну, національну. До речі, для багатьох регіонів України ця проблема актуальна ще і нині.

І його твори були зразком літературної української мови. Ось як про це писав Михайло Коцюбинський: „Яка прекрасна мова! Читав – наче народних звичаїв, народного життя!“.

Цілу бурю емоцій Нечуя-Левицького викликало надруковане 1903 року видавництвом „Вік“ нове видання „Рибалки Панаса Крутя“. Іван

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Звернення до громадян дружніх країн

Я, Ігор Пушкар з селища Покотилівки, батько захисника України Антона Пушкар, загиблого 26 січня 2023 року під Бахмутом, звертаюся до Вас, шановні друзі, з пропозицією-проханням взяти активну участь у миротворчій програмі „Досягнення справедливому миру“.

Це звернення, як і всі попередні, були відправлені до Світового конгресу українців, у міста-побратими українських міст, засобам масової інформації та багатьом іншим адресатам. Суть листа-звернення можна вкласти в три пункти-кроки:

1. Громадяни дружніх до нас країн світу звертаються до державної влади своїх країн з вимогою негайно надати Україні максимально можливу кількість зброї, щоб закрити небо і землю над Україною від ворожої російської зброї. Тисячі громадян дружніх країн прибувають в Україну, щоб взяти активну участь у відновленні зруйнованих і пошкоджених будинків різного призначення: житлові будинки, школи, лікарні, фабри-

ки, заводи, електростанції та інші. В Україні громадяни дружніх країн будуть волонтерами, добровольцями – миротворцями. Усі з них, хто зможе, матимуть з собою державні прапори своїх країн зверху одягу або на транспортних засобах.

2. Скликати в Києві Всесвітній собор миротворців, який має обговорити і сформулювати програму „Досягнення справедливого миру“. Участь у соборі візьмуть делегації міст-побратимів України, релігійні, громадські організації з усього світу. Час проведення собору співпадає з святкуваннями Різдва Христового від 25 грудня 2023 року до 7 січня 2024 року.

3. Виконувати цю програму будуть делегати Всесвітнього собору миротворців, усі волонтери, добровольці, всі учасники відновлення України. Цю миротворчу операцію маємо закінчити до 22 січня, до Дня Соборності України.

З щирою повагою, вірою і надією
на співпрацю

Ігор Пушкар

Голодомор – зброя Москви

Прадчичи над своїми творами, я неодноразово виходив на тему Голодомору, яка для українців залишиться болючою та пекучою, поки буде Україна. Багато згадував, що розповідала мені мати, яка мала феноменальну пам'ять і пережила як Голодомор 1932-1933 років, так і голод 1946-1947 років. Коли почався Голодомор матері було дев'ять років, її батько, мій дід Іван, помер раніше, і з бабусяю залишалось троє дівчат, яких треба було якось годувати. Те, як вони виживали, можу описати зі слів матері, адже вона про це розповідала безліч разів, причому і в полі, і вдома. Бувало зірве якусь травинку і каже: „Синку, попробуй з'їж, ця трава спасла нас від голодної смерті“. Йдемо мимо хати баби Ельки, і мати згадує, як баба Елька, вкравши у сусідньому колгоспі коня, врятувала декілька сімей від смерті. Навіть шкіру коня, яка вже майже згнила, моя бабуся посмалила і зварила суп, який допоміг тоді вижити. Кінця цим розповідям не було. Потім я звернув увагу, що мати продукти зберігала до останнього, і викинути зіпсоване м'ясо для неї було злочином.

Ці розповіді врзалися в мою пам'ять намертво. Не пройшло поза моєї уваги і те, що мати не раз казала, що ж вам треба, хліб є, сало є, картопля є – це як в раю, і за це скажіть спасибі владі. Саму владу мати не шанувала, але боялась, що може залишитись без роботи, а значить, як вона казала, і без хліба.

Геноцид тих років безумовно змінив нашу ментальність, особливо селянина, а їх на той час було 75 відс. усього населення України. Саме Голодомор перетворив нашого хлібороба на колгоспного раба. Я знав діда Єгора Соболева, який колгосп не визнав і до самої смерті був одноосібником на своїх 15 сотках. Арештовували його разів шість, але як він ставився до землі? Він її навіть куштував, нюхав і до безтями любив, а вона йому давала такі врожаї на

тих мізерних сотках, що колгоспникам і не снилось. Та головне колгоспники до землі і роботи відносились зовсім інакше, не як господарі, а як радянські раби.

Коли я описував Голодомор у рідному селі Злинці, що на Кіровоградщині, знову занурився в неприємні роки дитинства, спогади матері, сусідів про голод, про людоїдство. Це були дуже неприємні спогади, нервова система натягувалась до максимуму, чомусь декілька разів згадалося, як відомий фізіолог Іван Павлов проводив досліди на собаках, пов'язані з харчуванням. Однієї ночі прокинувся від страшного сну, снилось, що Павлов проводить досліди над людьми. Коли почав вивчати його діяльність в порівнянні з Голодомором, прийшов до жаклих висновків, про які і хочу поділитися. Можливо наші вчені копнуть глибше і прийдуть до висновку, що Голодомор в Україні будувався на основі наукових розробок І. Павлова та його колег.

І.Павлов створив єдину в світі лабораторію з вивчення вищої нервової діяльності. Про голод, а тим паче про Голодомор, в наукових роботах І.Павлова нібито не йдеться. Але в його лекціях та різних роботах є цікаві висновки, що терор і голод прищеплюють людині рефлекс рабської покорності.

Головні висновки Павлова були відомі ще до жовтневого перевороту, і вони не були секретом для більшовиків. Сталінському режиму висновки І. Павлова були потрібні. Це видно по подальшій долі вченого фізіолога. У 1929 році, за три роки до Голодомору, для І. Павлова створюють особливо сприятливі умови роботи і відкривають інститут АН СРСР у Калтушах під Ленінградом. Цей інститут згорів у 1917 році, про що росіяни дуже сумували. Проживши без проблем та під охороною НКВД до 1936 року, він у віці 87 років пішов в інші світи. А радянська наука продовжувала справу І. Павлова.

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

А ви колись лежали у снігу

Карина Гусельникова

А ви колись лежали у снігу,
не у дитинстві, будучи дорослим?
Топтали берцями

потовчену траву,
в якій сліди від крові і від поту?
А ви колись у річці прали одяг?
в якій на дні пошарпані снаряди?
А нещодавно тут і там був спокій,
А нещодавно ми жили без ката.

А ви колись тримали побратима,
в якого рана і нема ноги?
А ви колись боялись засинати,
тільки тому, що обстріл, всі жахи?
А ви колись варили у окопі
швиденько кашу, поки

не стріляють?
А ви колись бували так голодні,
що аж недобре, сили покидають?

Ми наближаєм нашу перемогу -
хто на нулі, а хто в тилу.
Давайте, люди, дякувати Богу,
що ми живі і боремося тут...

Ми, українці, сьогодні повинні дослідити досягнення І. Павлова під кутом подій, які були у 1932-1933 роках в Україні.

І.Павлов добре знав і передав керівникам СРСР про те, що голод покалічить українців на багато поколінь наперед. У нас по селах і сьогодні за пару кілограм гречки чи сто гривень готові голосувати хоч за чорта, їх не цікавить майбутнє, аби сьогодні був ситий. Ось тут ми втрачаємо можливість обирати собі справжнього лідера (гетьмана), тому що оцінюємо його не в перспективі, а на сьогодні.

Добре знав Павлов, та і більшовицька влада, що лютий голод привчить, змусить українців ховатись від сусіда з окрайком хліба, щоб сусід не бачив. Так сформувалась психологія вижити самому, не об'єднуватись, забути що таке толока. А ще гірше, голод привчив красти, щоб вижити. Дійшло до того, що українці забули традиції пошани до старших, турботи про дітей, багато людських цінностей ледь не зникли. Під час Голодомору люди втрачали людські якості, їли власних дітей і це в тій чи іншій мірі передалось нащадкам. А

Чехи надали...

(Закінчення зі стор. 5)

яких адаптаційні групи, гуртки за різними інтересами, юридичні консультації, мовний супровід та багато іншого. В Українському домі створили хор „Відродження“, який за два тижні успішно виступив на фестивалі національних меншин.

Хочу окремо подякувати українській перекладачці та координаторці освітніх проєктів в Українському культурно-мистецькому центрі в Брно Ірині Забіяці, яка пішла в політику, аби відстоювати права українців на вищому рівні.

Фонд допомоги StandWithUkraine з Марією Коротковою щонеділі проводить публічні акції, щоб привертати увагу чехів до війни в Україні.

* * *

Ми не бачимо війни,
бо ми зараз не на фронті,
ми не бачимо тих бід,
пелена накрила очі,
ми не бачимо окопів
мерзлих, мокрих

у багнюці,
знов накритих бліндажів,
які бачать звуки бою.
Ми не бачимо снарядів,
танків, мін,

ми побачили безцінне,
волю й шлях до перемог.
Ми не бачимо війни,
а вони не бачать рідних,
тільки бруд і кирзаци,
вони служать так сумлінно.
Я молюсь, молюсь і вірю,
не побачимо війни,
а вони що там на фронті
знищать усіх ворогів.
а вони побачуть маму,
і в різдв'яну тиху ніч
за одним столом всі скажуть,
слава нам здолали всіх.

про патріотизм (націоналізм) тим більше забували швидко, заміна вже була готова до вживання у вигляді інтернаціоналізму, та великого і могутнього з лайками „русского языка“.

Ми втратили дуже багато чудових людських якостей, яких в Московії і не знали. У деяких моїх прадідів було по дев'ять, одинадцять дітей і жили нібито небагато, але жили. Від мами почув неприємні слова: „Народити можна, а як прогодувати?“. Чи не під час Голодомору ці слова з'явилися? А заробітчанство коли розквітло, ввійшло в кров нашу як хвороба? Адже люди часто кидають свій шмат землі, хату, які можуть і прогодувати і згірити, тільки працею, ні біжать, а чому? Так під час Голодомору тікали в Росію, на шахти, заводи. Яюсь розповів матері, що пробув в шахті одну зміну і почув її розповідь. Виявляється, щоб спасти від голоду двох сестер та брата у 1946 році моя мати завербувалась на Донбас, де два роки тягла вагонетки з вугіллям, а частину заробітку відсилала середній сестрі, яка була тоді за батьків. Так виживати за рахунок заробітчанства – це стало звичним.

Микола Степаненко

У нас влітку відбувся міжнародний літературний фестиваль „Місяць авторських читань“, який відкрився вечором української поезії. Хочу подякувати за це Люції Ржегоржиковій та видавництву „Вітряний млин“, які організували цей захід з особливою турботою про наших землячок.

Палата депутатів чеського парламенту визнала Голодомор в Україні 1932-1933 років геноцидом українського народу.

У цьому – левова частка роботи Посольства. Наша місія – доносити країнам, у яких працюємо, правду про Україну і її потреби, особливо під час війни, яка торкнулася всього світу.

Чехія – надійний партнер України. Ми безмежно вдячні громадянам Чехії, які щиро ділять з нами і хліб, і дах над головою.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Амбулянси для Територіальних сил України

Уляна Мазуркевич

До організацій, які поставили своєю метою допомогти Україні в тривожні часи непроголошеної Росією війни проти України, належить добродійна організація „Юкрейн фокус“ з осідком у Вашингтоні, яка допомагає українським пораненим воїнам доставкою амбулянсів, щоб рятувати життя поранених борців Збройних сил України. Активісти цієї організації закупили понад 160 амбулянсів, а також інші потрібні матеріали.

Після свята державності у Філадельфії, де його учасники побачили новісінський амбулянс перед залом Українського освітньо-культурного центру, організатори запросили охочих філадельфійців вяти участь у доставі амбулянсів в Україну. Я, як

голова Комітету людських прав у Філадельфії, вирішила прилучитися до волонтерів.

Зустріч волонтерів відбулася у словацькому Кошіце. Це був наш відправний пункт у напрямі Мукачева на Закарпатті, куди було доставлено чотири амбулянси і один мікроавтобус. З Мукачева ми поїхали в напрямі Трускавця і за п'ять годин подолали дорогу. Містечко одним з перших вирішило побудувати підземну школу-бункер на 700 школярів, щоб гарантувати дітям безпеку в часі навчання. Перед школою був великий напис: „Згуртованість і патріотизм – шлях до перемоги!“

У Львові ми відвідали центр реабілітації поранених воїнів ЗСУ. Шпиталь також продукує протези для поранених воїнів. Заснований мільярдером Ворреном Баффетом у 2014 році, він обслуговує місячно близько 50 воїнів. Фундатор особисто прибув на відкриття шпиталю і передав Олені Зеленській, яка належить до дирекції шпиталю, 1 млн дол. на потреби цієї медичної інституції.

Далі було містечко-герой Буча, яке відоме сумною славою знищених російськими варварами місцевих мешканців. Сюди ми прибули, подолавши 500 кілометрів. Саме в часі нашого прибуття, в місті відбулася конференція про плани розбудови містечка. Мер Бучі Анатолій Федорук, поінформований про нашу акцію, сердечно привітав нас і вручив

Передача амбулянсів бригаді.

волонтерам особливі нагороди. Ми вклонилися жертвам російських звірств перед пам'ятником, який складається із шести стін із цементових цеглинок з викарбованими іменами мешканців містечка-героя. Постаць Матері Божої з розп'ятим Спасителем, знятим з хреста, єднає дві частини пам'ятника. Архітектор пам'ятника – Е. Левінсон, скульптор – М. Маніцер. Містечко сповнене патріотизму і підтримки Збройних сил України. Видніються написи „Долучайся до бригад добровольців для вигнання окупантів з України!“.

Золотоверхий Київ привітав нас своєю красою. Наступного дня ми

виїхали до Полтави, звідки прибули на пункт остаточного призначення – село Покровське для передачі амбулянсів.

З Києва ми виїхали під проводом воїна ЗСУ. Написи і дорожні знаки на схід від Києва замазані чорною фарбою. Дорогою нас зупиняла військова контрола.

Подорож з доставкою амбулянсів добігала кінця. Після майже 2,000 кілометрів ми досягли своєї цілі. У Покровському волонтери запаркували амбулянси перед вказаним будинком. Водії передали з ключі відambu-

(Закінчення на стор. 12)

З мером Бучі Анатолієм Федорук.

EFFECTIVE 09/13/2023

ВАШІ ПЕНСІЙНІ ПЛАНИ СТАЮТЬ ЩОРАЗ КРАЩИМИ

MYGA

MULTI-YEAR GUARANTEED RATE

НОВИНКА 5-РІЧНИЙ ПЛАН

5.25%

3-РІЧНИЙ ПЛАН

4.75%

Чудові відсоткові ставки, на котрі ви можете покладатися...
УНСоюз є для Вас!

ДОВГОСТРОКОВІ АНУЇТЕТИ

5.50%*

5-РІЧНИЙ ПЛАН

ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

5.75%*

7-РІЧНИЙ ПЛАН

ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

8.00%*

9-РІЧНИЙ ПЛАН

* ОБЛІКОВА СТАВКА НА ПЕРШИЙ РІК

ЗА УКРАЇНУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ГАРАНТОВАНА МІНІМАЛЬНА ОБЛІКОВА СТАВКА – 2%.
ОБЛІКОВІ СТАВКИ МОЖУТЬ БУТИ ЗМІНЕНІ.
ДОСТУПНІ НЕ В УСІХ ШТАТАХ.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Про наукову співпрацю, солідарність та допомогу Україні

Богуслав Сліверський, професор Академії спеціальної педагогіки ім. М. Гжегожевської, Лодзького університету, голова Комітету педагогічних наук Польщі надіслав до „Свободи” статтю з чотирьох частин, третю і четверту з яких вміщено нижче.

3. Навчання українських дітей у польській школі

Опубліковано звіт про якісне дослідження в шести початкових і середніх школах на замовлення Центру громадянської освіти під назвою „Культурно різноманітна школа. Виклики та потреби, пов'язані з припливом учнів з України” (Варшава, 2022).

Причиною вибору шкіл було прийняття дітей та підлітків з України. Діагностику становища українських учнів проводили у травні та червні 2022 року. Сьогодні можна припустити, що їхнє становище покращилось і вчителі через почуття власної солідарності подолали низку організаційних, педагогічних та виховних проблем. Думки та інформація, отримані під час інтерв'ю, дозволяють зробити висновки, які вказують на чинники підтримки українських учнів, а також на бар'єри, труднощі та перешкоди, пов'язані з їх адаптацією та можливим розвитком у повсякденному шкільному житті.

До бар'єрів, перешкод і проблем належали висока мобільність українців через зміну ситуації загрози життю з боку військ агресора в їхній країні. Деякі з них поверталися на батьківщину або продовжували шлях до інших країн, коли це було можливо; поява хворобливих емоцій і травм у соціальних стосунках внаслідок отримання трагічної інформації про становище членів родини українських дітей. Траплялися різноманітні види інцидентів, причини яких не завжди могли зрозуміти або розпізнати польські однолітки та вчителі; відсутність двомовних підручників, зошитів і робочих аркушів для деяких предметів, особливо природознавства. Пошук і навіть створення вчителями засобів навчання вимагали величезної праці та часу, що також подовжувало виконання раніше обов'язкових завдань; відносно коротке перебування в польських школах означало, що багато проблем доводилося вирішувати без професійної та державної підтримки.

На загальну думку вчителів, польських учнів та їхніх батьків, вплив біженців у їхні класи не вплинув негативно на якість освіти.

4. Війна, задокументована марками

Під час нацистської та радянської окупації пошта в Польщі була одним із засобів боротьби з ворогом, яку вело опозиційне підпілля. Його підтримали художники, які перенесли символіку опору польського народу на пам'ятники, стіни будівель, автомобільні мости. Марки „Укрпошти” виставляються на благодійних аукціонах, завдяки яким збирають кошти на придбання автомобілів швидкої допомоги та медичного обладнання для порятунку постраждалих.

У такі часи пошта має працювати ефективно, щоб забезпечити передачу документів, приватної та офіційної кореспонденції, а також бути носієм цінностей, які зміцнюють дух свободи, мужності та гордості в суспільстві навіть у найменших перемогах власної армії чи руху опору ворогові.

Поштова марка – це спроба мистців долучитися до боротьби з терористами засобами образотворчого мистецтва. Майже кожен житель України бореться з расистами в міру власних сил, можливостей, компетенцій, ресурсів, думки, віри та надії на повернення свободи.

Поштові марки долають кордони та увічнюють пам'ять про зло, яке пережили жертви злочинів, з яким потрібно і можна боротися. До серії марок, листівок та пам'ятних конвертів увійшли, серед іншого Острів Зміїний – 25 лютого 2022 року, який атакували російські штурмовики та кораблі.

Прикордонники, які його охороняли, не здавалися, а їхній командир Роман Грибов різко прокоментував поставлений ультиматум.

Після кількох днів опору українські фермери викрали у росіян бойову броньовану машину та відтягли її з поля бою, щоб не використовувати її для наступних атак. Також у цьому випадку була випущена марка з написом: „Добрий вечір, ми з України!”.

29 серпня, до Дня пам'яті загиблих захисників України, „Укрпошта” випустила в обіг марку на честь Служби безпеки України на вшанування воїнів та учасників добровольчих формувань, які віддали життя, захищаючи Батьківщину. Ця колек-

ція марок містить назву „Віriamo у збройну силу України!” та „Слава Силам оборони та безпеки України!”

Марка ілюструє придбання Збройними силами України літаків F-16 у країн НАТО. Символіка цієї марки зрозуміла, зображуючи знищення літаків Кремля як центру імперії зла. Цю серію доповнює нагрудний знак „Зброя переможців”, зображення якого відображає використання українською армією сучасної військової техніки, що дозволяє захищати мирне населення та відбивати атаки ворога.

Надзвичайно гарна серія марок „Собака на прізвисько „Патрон” ілюструє ролі собак у порятунку життів мешканців України, чий території були окуповані, а потім заміновані.

Філателістичні колекції вже підійшли до ролі національної моралі, ставши могутньою зброєю всього народу в боротьбі з російським терором і документуючи трагічний досвід війни, незбагненої для народів, що живуть у мирі та благополуччі.

Спільнота гуманістичної педагогіки

У кожному відкритому, плюралістичному суспільстві необхідна участь педагогіки в розбудові культури миру. Цінні праці про виховання дітей створив Василь Сухомлинський. Чудова книга українського педагога „Серце віддаю дітям” побачила світ у 2019 році у перекладі Мар'яна Библика. Це була ще одна публікація після книги Сухомлинського під назвою „Кілька слів про освіту”.

Делегація України...

(Закінчення зі стор. 1)

людей – хоробрих і загартованих воїнів. Найсильніших синів і доньок України, які боронять Батьківщину на суші, у повітрі, на воді, на всіх напрямках, усіма силами. Все це ви, наші Збройні сили України”, – наголосив Президент у виступі.

Присутні вшанували хвилиною

Продовжувачем духовної культури В. Сухомлинського, безперечно, є нинішній президент Президент Національної академії педагогічних наук України, професор катедри філософії освіти Василь Кремень, праці якого „Філософія освіти” (Радом, 2007) та „Філософія антропоцентризму в освітній простір” (Варшава, 2011) вийшли також у перекладі польською мовою.

Росіяни не хочуть, щоб громадяни України жили згідно з цінностями демократії, у дусі християнських цінностей і виховували своїх дітей згідно з педагогікою серця, сердечною педагогікою, творцем якої є Український педагог-реформатор – В. Сухомлинський. Він писав: „Діти повинні вирости людьми з ясним розумом, благородним серцем, людьми із золотими руками і піднесеними почуттями”.

В. Кремень має рацію, коли пише: „Для глобалізованої людини в гонитві за фінансовим успіхом турбота про своє внутрішнє життя виявляється марною тратою часу. Цей тип людини домінує не лише в сучасній цивілізації, а й є прообразом людини віртуально-глобалістичної, що веде до уніфікації та ентропії особистостей, душ, мов, незалежності, національної ідентичності”.

В Україні існує усвідомлення необхідності дбати про високу культуру, що також було домінантою її педагогічної думки. Я із захопленням читав про потреби реформ у цій країні, які проводилися в дусі сердечної філософії, педагогіки серця, протистояння репресивній, тоталітарній педагогіці. Однак це не сприймається російським імперіялізмом.

Друкується зі скороченнями.

Делегація України...

(Закінчення зі стор. 1)

„Пропозиції щодо плану перемоги України”. Він також висловив щире подяку Конгресу США й усьому американському народу за фінансову, гуманітарну та оборонну допомогу, яка надається Україні. Зокрема, лише оборонна допомога з боку США сягнула майже 45 млрд дол.

Сторони також обговорили нагальні оборонні потреби України, зокрема в посиленні протиповітряної оборони, збільшенні постачання

далекобійних ракет, артилерійських снарядів, танків і бронетехніки, а також у переданні Україні літаків F-16.

А. Єрмак і Р. Стефанчук зустрілися з представниками Українського кокусу в Палаті представників Конгресу США.

Сторони обговорили поглиблення співпраці з українськими кокусами, залучення до них нових членів, розширення співпраці з іншими кокусами Конгресу.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Президент Володимир Зеленський відвідує у госпіталі українських захисників. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Орликіяда-2023 на Союзівці

Софія Шиприкевич

КЕРГОНКСОН. Нью-Йорк. – Коли в листопаді Союзівка переповнюється голосами пластуців, це означає, що там відбувається чергова Орликіяда. Організаторами цього щорічного інтелектуально-мистецького змагу є пластовий курінь „Орликівці” ім. Григора і Пилипа Орликів. За прикладом патрона свого куреня Григора

Орлика, який все своє доросле життя провів на чужині, але невтомно працював для визволення України, орликівці заохочують юнаків і юначок в Америці вивчати і осмислювати історію і культуру України, щоби в майбутньому також прислужитися для української справи.

11-12 листопада відбулася вже 59-та Орликіяда, тема якої була „Руська правда: Русь – не Росія”. На

Юнацтво виступає на 59-ій Орликіяді. (Фото: Роман Шиприкевич)

Експонат „Вкрадена історія,” який переміг на 59-ій Орликіяді. (Фото: Ігор Мартинюк)

перший погляд, ця тема занурена в глибоку давнину. Але насправді, вона однаково важлива і для нашого сьогодення, і для нашого майбутнього. Адже нинішня кривава російсько-українська війна ведеться не тільки за території. Це також війна за незалежність України, за її історію і культуру, яку впродовж кількох століть спотворювали і викрадали московські окупанти.

На цьогорічній Орликіяді змагалися 14 загонів, які представляли станиці Йонкерс, Філадельфія, Чикаго, Монреаль-Оттава, Торонто, Клівленд, Нью-Йорк, Ньюарк і Бостон. Структура змагу складалася з трьох частин: інтелектуальний змаг, представлення експонатів та мистецькі виступи.

Переможцем інтелектуального змагу і найкращим знавцем княжої доби став 3-й курінь ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку. Друге місце здобув спільний загін 42-го куреня ім. Ориси Завісної і 35-го куреня ім. Григора Орлика з Йонкерсу, а третє – спільний загін 20-го куреня ім. Марти Борецької і 5-го куреня ім. Петра Конашевича-Сагайдачного з Ньюарку.

У змагу експонатів переміг 2-й курінь ім. Лесі Українки з Нью-Йорку. Юначки не тільки відтворили українські ікони, які були викрадені і вивезені до Росії, а й спрогнозували їхню майбутню виставку в Соборі Св. Софії в Києві. Ми всі дуже надіємося, що ці

(Закінчення на стор. 12)

Товариство Українських Інженерів Америки ~ Відділ Детройт запрошує Вас на

53^т Зимовий Бал та Презентацію Дебютанток

Субота, 20-ого січня 2024р. в Detroit Marriott ~ Troy
200 W. Big Beaver Road, Troy, Michigan 48084

Грає українська оркестра з Нью Йорку «Світанок»

6:00 веч.: Коктейлі та Закуски
7:15 веч.: Презентація Дебютанток та Бенкет • 9:00 веч.: Забава
Вечірній одяг • Включає бар

Прошу замовляти квитки і столи на 10 осіб:
Діянна Кордуба Савицька: dksawicky@gmail.com
Квитки також можете замовляти від Eventbrite.com через пошук:
“Ukrainian Engineers’ Society - Detroit Debutante Ball”

Аня Дяченко
Петро Біланюк

Міля Думанська
Тарас Савка

Калина Мейзел
Тиміш Яросевич

Александра Ресс
Діма Мартин

Ангеліна Соболь
Кейден Рамос

Соня Савка
Александр Цісик

Юлія Федоренко
Олександр Хруц

Теса Чубата
Павло Качмар

Мая Кіна
Віктор Ресс

Спонсори реклами: Selfreliance Federal Credit Union, Ukrainian Selfreliance Michigan Federal Credit Union

Складно внести 20% на купівлю нового житла?

МОЖЕ ВАМ ДОПОМОГТИ

Вперше купуєте житло? АБО
Тоді це можливо з першим
внеском лише 10% без
додаткового страхування PMI -
унікальна пропозиція від ФКК SUMA!*

Придбайте житло своєї мрії,
сплативши лише 5% першого
внеску з приватним іпотечним
страхуванням (PMI)*.

**Зателефонуйте або надішліть SMS на номер 914.220.4900
або пишіть нам на електронну пошту loan@sumafcu.org**

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

Для отримання додаткової інформації про одну з вищезазначених програм або будь-яких інших фінансових питань, які у вас можуть виникнути, ми готові підтримати вас, запропонувавши вигідні тарифи та персоналізоване обслуговування, яке ви звикли очікувати від СУМА ФКУ. Звертайтеся до кредитного відділу АФКУ з будь-якими питаннями або щоб подати заявку.

*Можуть застосовуватися обмеження або ліміти.

www.sumafcu.org

SUMAFCU NMLS# 527694

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Віртуози Києва“ приїдуть до США

Симфонічна камерна оркестра „Віртуози Києва“

Левко Хмельковський

У США в березні 2024 року відбудуться концерти симфонічної камерної оркестри „Віртуози Києва“ під керівництвом головного диригента та художнього керівника Дмитра Яблонського.

Оркестра „Віртуози Києва“ представляє найкращих інструментальних солістів і камерних музикантів з України, багато з яких є лавреатами міжнародних конкурсів і виступали на сценах найпрестижніших концертних майданчиків світу. Останні тури привели їх до Швейцарії, Франції, Іспанії та інших країн.

Д. Яблонський народився в музичній родині. Уже в дев'ятирічному віці він виконав Концерт для віолончелі з оркестром Гайдна під диригуванням Геннадія Проваторова.

Яблонський продовжив навчання

в Джульярдській музичній школі, в аспірантурі Єльського університету. У 1979 році він виступив на відомому фестивалі Marlboro Music, де був наймолодшим учасником. Відтоді він виступав у визнаних концертних залах світу.

Професійна діяльність Д. Яблонського як диригента розпочалася в Камеріно, Італія, у 1989 році. Відтоді його запрошували до співпраці з багатьма відомими оркестрами.

Солістом на фортепіані буде Алон Карів, який з раннього дитинства мав перші нагороди на всіх ізраїльських національних конкурсах піаністів і виступав у найпрестижніших залах країни з великими ізраїльськими оркестрами. У Нью-Йорку він виступав у Лінкольн-центрі та Меркінголі.

У програмі твори Мирослава Скорика, Фелікса Мендельсона та Ігнаца Мошелеса, Баруха Берлінера, Людвіга ван Бетговена.

Концерти відбудуться 10 березня у Gallagher Bluedorn Performing Arts Center, Cedar Falls, IA; 17 березня у State Theatre New Brunswick, New Brunswick, NJ; 20 березня у Peabody Auditorium, Daytona Beach, FL.

Головний диригент та художній керівник Дмитро Яблонський.

Орликіяда-2023...

(Закінчення зі стор. 10)

прогнози справдяться і наші ікони повернуться додому. Друге місце у цьому змагу зайняв 3-й курінь ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку, а третє – 4-й курінь ім. Ольги Басараб з Філадельфії.

У мистецькому змагу загони демонстрували на сцені своє розуміння теми, акторську майстерність і таланти. Найкраще справився з цим завданням 4-й курінь ім. Ольги Басараб з Філадельфії, який посів перше місце. Друге місце судді віддали 3-му куреню ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку, а третє місце отримав спільний загін 20-го куреня ім. Марти Борецької і 5-го куреня ім. Петра Конашевича-Сагайдачного з Ньюарку.

Крім перелічених змагів, судді враховували також пластову поставу загонів, знання Гімну Орликіяди і їхні однострої.

Підсумувавши висліди всіх змагів, організатори оголосили першунів 59-ої Орликіяди: перше місце посів

3-й курінь ім. Івана Мазепи з Нью-Йорку, друге місце – 2-й курінь ім. Лесі Українки з Нью-Йорку, третє місце – 4-й курінь ім. Ольги Басараб з Філадельфії, четверте місце – спільний загін 20-го куреня ім. Марти Борецької і 5-го куреня ім. Петра Конашевича-Сагайдачного з Ньюарку, а п'яте місце – 4-й курінь ім. Лесі Українки з Торонто.

Крім змагу між загонами, на Орликіяді був також індивідуальний змаг за звання Гетьманича і Гетьманівни. Цього року на ці звання претендували шість юначок і три юнаки. Вони представляли свій життєпис і діяльність в Пласті, складали іспит на знання біографії Г. Орлика, брали участь в співбесіді з суддями і відповідали на запитання на сцені, демонструючи свої пластові знання і розуміння сучасних подій в Україні і світі. Перемогли в цьому змагу Гетьманич – Юрій Криворучко з Нью-Йорку і Гетьманівна – Міля Пастушак з Торонто.

Зустрінемося наступного року в тому самому місці з новою темою: „Смачного! Українська кухня“.

Свято у столичному соборі

Учасники свята в Українському православному соборі Святого Андрія поблизу Вашингтона. (Фото: Посольство України в США)

ВАШІНГТОН. – Українська громада та колектив Посольства України відзначили день Святого Андрія в Українському православному соборі Святого Андрія поблизу Вашингтона. У святі взяв участь Митрополит Української православної церкви США Антоній.

Другий секретар посольства Денис Сенік привітав о. Володимира Ште-

ляка, його дружину Марту Стеляк і всіх парафіян з церковним святом. Дипломат подякував їм за величезну волонтерську роботу та допомогу Україні, надану з початку повномасштабного російського вторгнення в Україну Гуманітарним центром, що діє при парафії.

Укрінформ

Амбулянси...

(Закінчення зі стор. 8)

лянсів черговому старшині, на рамені якого виднів напис англійською „Volunteer ambulance corps“.

З Покровська ми повернулися до Києва, де я залишилася на кілька днів. Була на концерті в поклоні героям України з добрими солістами і військовим хором ЗСУ. Відвідала родину Ющенків. Спільно з ними вклонилася Тарасові Шевченкові. Віктор Ющенко провадив круглим столом у Музеї Тараса Шевченка, який проходив під назвою „Канів, шлях до себе“.

У Києві я відвідала також родину Зноби, який є приятелем моєї родини вже довгий час. Скульптор Микола Зноба відомий у Франції своєю скульптурою французької королеви і дочки Ярослава Мудрого – Анни Ярославни. Рівнож у Києві можна побачити рельєфне зображення козака Мамає його творчості.

Протест проти...

(Закінчення зі стор. 2)

операцію „Вісла“, декларації президентів Польщі й України з цього приводу, а також заяву польського омбудсмена.

Під відкритим листом підписалися близько 100 польських істориків, журналістів, дослідників, діячів культури, зокрема відома режисерка Агнешка Голланд, історик Гжегож Мотика, актор Анджей Северин та багато інших.

Операція „Вісла“ – етнічна чистка, здійснена у 1947 році (початок 29 березня) за рішенням партійного і державного керівництва СРСР, ПНР та ЧСР, – полягала у примусовій, з використанням військ депортації близько 140 тис. українців з їхніх етнічних територій, – Лемківщини,

У Києві мене запросили зустрітись з сотнею українських студентів, яким я дала лекцію і показала фільм з часів референдуму, поінформувала їх про діяльність філадельфійського Комітету людських прав. При іншій нагоді мала зустріч з випускниками професійних сил.

У Києві були тисячі світлин живої історії Майдану на стіні полеглих захисників України, яка тягнеться кілька бльоків під гаслом „Душу Богові – життя Україні!“.

Старшина Територіальної оборони, який почув розповідь волонтерів про доставку амбулянтів, відірвав з рамени свою нашивку і подарував мені її. Я прийняла цей вчинок як подяку воїнів Збройних сил України за підтримку, яку українська діаспора й американські громадяни вкладають для перемоги України в цій страшній війні проти російського терору за виживання української держави і народу, турбуючись за життя кожного з них.

Надсяння, Підляшшя і Холмщини, – на території у західній та північній частині польської держави, що до 1945 року належали Німеччині, так звані „повернені території“. У ході репресивних дій тоді загинуло щонайменше 60 людей, щодо людей здійснювалося насилля. Примусове переселення було актом покарання для українського населення, яке, на переконання комуністичної влади, активно підтримувало УПА на цих територіях.

Київ сприйняв рішення Варшави припинити розгляд справ щодо операції „Вісла“ і буде добиватися його перегляду, повідомив Посол України в Польщі Василь Зварич. Він зазначив, що буде звертатися до Інституту національної пам'яті Польщі та в усі правничі інстанції, щоб в цій історії була показана істина.

Укрінформ

Наші філії
в штатах
Іллінойс
Мічіган
Нью Джерсі

НЕЩОДАВНО В АМЕРИЦІ? ОБМЕЖЕНА КРЕДИТНА ІСТОРІЯ?

selfreliance.com

ТАК,
ВИ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ
ПОЗИКУ НА ЖИТЛО

*Вигідні
умови*

**ІЗ НАШОЮ СПЕЦІАЛЬНОЮ
ПРОГРАМОЮ**

НАЗНАЧАЙТЕ ЗУСТРІЧ ІЗ НАШИМИ СПЕЦІАЛІСТАМИ
за телефоном: 888-222-8571 або онлайн: selfreliance.com

ТАК,
ВИ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ
ПОЗИКУ НА АВТО

*Низькі
відсоткові
ставки*

ПОДАВАЙТЕ АПЛІКАЦІЮ ОНЛАЙН
або безпосередньо в наших філіях

SELFRELIANCE FCU - ВАШ НАДІЙНИЙ ФІНАНСОВИЙ ПАРТНЕР!

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Ніна Корсунь – легенда Сміли

Ніну Корсунь вітають Тетяна Карло (крайня праворуч) і завідувача відділом культури Ірина Бобошко (друга справа). (Фото: Олександр Слєпцовський)

Олександр Вівчарик

22 листопада 1943 року народилася Ніна Корсунь – смілянська художниця, поетка, педагог. З цієї нагоди в центральній бібліотеці міста ім. Олени Журливої відбувся творчий вечір мисткині „Світ краси і гармонії Ніни Корсунь”. На зустріч прийшли шанувальники таланту цієї непересічної особистості. Вона читала свої вірші.

Ніна Корсунь народилася на Уралі в селищі Первомайське, куди засила-

Картина Ніни Корсунь

ли неблагонадійних, розкуркулених. Батько Ніни Корсунь Василь був серед них.

Він написав п'єсу „Дід Макар”, яка користувалася на Уралі популярністю. Н. Корсунь малює картини, пише вірші, має у творчому доробку повість і роман. Уже 32 роки очолює народний художній колектив – студію образотворчого мистецтва „Перлина”. За цей час 99 її вихованців вступили до професійних шкіл.

Двічі на тиждень вона проводить безплатні заняття в студіях „Аква-рель” і „Палітра”, в яких люди навіть поважного віку, які до того ніколи не тримали пензлика в руці, починають малювати. Портрет Олени Журливої її виконання прикрашає смілянську бібліотеку імені цієї відомої поетки.

У співпраці з місцевими композиторами вона створила низку пісень. Пісні Андрія Белявцева на вірші Н. Корсунь звучали на міжнародних конкурсах у виконанні відомої співачки зі Сміли Інни Говденко. І на творчому вечорі прозвучала нова пісня місцевих авторів, написана на її патріотичний вірш.

Н. Корсунь двічі була переможницею міського конкурсу „Жінка року”. Вітаючи її в міській бібліотеці, заступник міського голови Тетяна Карло назвала Н. Корсунь легендою Сміли.

Концерт „Невідомий Бортнянський”

Співає хор „Воскресіння”. (Фото: о. Іван Галімурка)

Марта Осадца

ЛьВІВ. – 26 листопада у храмі святих Ольги і Єлизавети УГКЦ відбувся унікальний концерт досі невідомих духовних творів видатного композитора Дмитра Бортнянського „Невідомий Бортнянський”.

П'ять нововіднайдених духовних творів композитора вперше прозвучали у живому виконанні.

Твори геніального композитора виконав камерний хор „Воскресіння” з Івано-Франківська під орудою Володимира Рудницького. До дійства долучився також струнний квартет зі Львова.

Керівник літургійного центру „Передання” о. Лука (Михайлович).

З вступним словом до чисельно зібраних поціновувачів високого мистецтва звернувся адміністратор храму о. Іван Галімурка.

Вступне слово виголосив організатор концерту, ієромонах Свято-Успенської Унівської лаври УГКЦ, керівник літургійного центру „Передання” о. Лука (Михайлович). Він розповів про творчість композитора, про фільм „Невідомий Бортнянський”, котрий вийшов у 2021 році.

Впродовж концерту о. Лука зачитував фонові тексти, котрі впроваджували слухачів у прекрасне виконання хору „Воскресіння”. Кожен виконаний твір був увінчаний бурхливими оплесками вдячних слухачів.

Після закінчення концерту була відправлена Служба Божа за участю хору „Воскресіння”.

Концерт був доброчинним – на ньому провадилася збірка коштів для Збройних сил України.

Дмитро Бортнянський (28 жовтня 1751 – 10 жовтня 1825) – композитор, співак і диригент українсько-лемківського походження, автор шести опер, камерно-інструментальних творів, хорових циклічних концертів, 10 двохорових концертів, херувимських та причасних творів. Мав значний вплив на подальший розвиток української класичної музики.

Відбулася конференція...

(Закінчення зі стор. 3)

Щойно звільняли території, працівники друкованих газет везли людям саме їх. Бо після звільнення люди заходили в Інтернет і нарешті дізнавалися, що відбувається в світі, але не знали, що коїться за п'ять кілометрів від них. От про це розповідали газети. Національна спілка журналістів України може відігравати важливу роль, що вона зараз і робить у підтримці друкованих ЗМІ”.

Про це на конференції говорив і відомий журналіст, радіоведучий Андрій Куликов: „Слід писати і говорити лише правду і тільки правду. На жаль, питання правди запізнюється в часи війни. І треба розуміти, що ми часто плутаємо об'єктивність з неутральністю”.

На важливості ширшої коаліції для надання допомоги Україні наголошувала керівниця фонду „Gazeta Wyborcza” Йоанна Кравчик.

Журналістка-розслідувачка Юлія

Валова з „Der Tagesspiegel” на конференції сказала:

„Складно писати про війну в Україні без емоційного залучення. Коли я привезла матеріал про село за 20 кілометрів від Харкова, то редактор викреслив усі емоції. Він вважає, що потрібні лише сухі факти, цифри про те, скільки допомоги надано, скільки обстрілів було. Але за цим зникають люди і трагедія війни. Без емоцій то лише статистика, а не горе і страждання”.

Важливу тему оперативного реагування на російську пропаганду порушив на конференції голова Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко. Він, зокрема продемонстрував присутнім газету з Бахмута, завдяки якій багато жителів цього вже зруйнованого російцями міста, отримували якісну надійну інформацію, яка декому ще й врятувала життя.

Керівниця громадської організації „Львівський медіа форум” Ольга Мирович зауважила, що війна дає безліч підстав для матеріалів, але

Промовляє Ребекка Гармс. (Фото: Назарій Вівчарик)

біда в тому що мало ресурсів.

Як наголосив Лутц Кінкель, представник Європейського центру свободи преси, коли України не буде на порядку денному, то і донори менше перейматимуться і Україною і її журналістами. Тож і потрібно їх навчати, проводити освітні заходи, допомагати їм, щоб Україна звучала постійно.

Ольга Сіманович – регіональний редактор глобальної мережі жур-

Сергій Томіленко демонструє газету з Бахмута.

налістських розслідувань GIJN –розповіла на конференції про освітні ініціативи організації й порадила українським редакціям об'єднуватися з іноземними та робити спільні проекти.

Усі дійшли спільного висновку, що забезпечення стабільності й безперервності підтримки українських журналістів набуває першочергового значення під час війни.

Порошенка...

(Закінчення зі стор. 1)

груп, зокрема і „Європейської солідарності“, – додав він.

Відеозапис спілкування з прикордонниками П.Порошенко опублікував у Facebook.

„Знову театр абсурду на кордоні. Маю підписане відрядження головою Верховної ради, але прикордонники мене не пропустили. Я далекий від думки, що прикордонники діяли за власної ініціативи“, – каже П. Порошенко.

Він додав, що у Польщі та США у нього були заплановані десятки зустрічей. За його словами, з поляками він мав говорити про зняття блокади перевізниками на кордоні, а з американцями – про забезпечення фінансування військової допомоги.

„Ситуація надзвичайно складна. Тому акцент в програмі [у США] – на проблемних республіканцях. Зірвано мою зустріч з новим спікером палати представників Джонсоном“, – зазначив П. Порошенко і підкреслив, що „це не просто перешкодження дипломатичній роботі всієї його команди, а на жаль, удар по обороноздатності України“.

СБУ повідомила про Порошенка

КИЇВ. – Росія начебто мала намір використати у своїх інформаційно-психологічних операціях зустріч голови партії „Європейська солідарність“ Петра Порошенка із прем'єр-міністром Угорщини Віктором Орбаном, заплановану в межах поїздки українського політика за кордон, повідомила Служба безпеки України.

Співробітники СБУ спільно з українськими розвідувальними органами отримали інформацію про підготовку російськими спецслужбами на міжнародній арені провокацій, спрямованих на зниження підтримки України іноземними партнерами та розкол українського суспільства зсередини. Ворог мав намір, зокрема, залучити до інформаційно-психологічних операцій окремих українських політиків під час їхніх візитів до третіх країн.

„За отриманими контррозвідувальними даними, саме в цьому контексті можна розглядати інформацію щодо запланованої зустрічі П. Порошенка з В. Орбаном, який системно висловлює антиукраїнську позицію, є „другом путіна“ і закликає зняти санкції з Росії. Цю зустріч (як і інші „робочі зустрічі“ вітчизняних політиків з представниками держав, які транслюють проросійські наративи) Росія планувала використати проти України“, – зазначили в СБУ.

СБУ звернулася до Офісу Президента, Кабінету міністрів та Верховної Ради із пропозицією врахува-

ти інформацію про ворожі пляни під час організації та погодження закордонних відряджень українських делегацій. Саме на цій підставі керівництво ВР не надало дозвіл на закордонне відрядження українському депутату, який мав стати „інструментом у руках російських спецслужб“.

* * *

Очільник Міністерства закордонних справ Угорщини Петер Сіярто підтвердив, що в колишнього президента й народного депутата України Петра Порошенка була запланована зустріч із прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном. Про це пише угорське видання Telex, посилаючись на заяву П. Сіярто.

Зокрема Сіярто заявив, що глава уряду країни В. Орбан „із задоволенням проводить переговори з будь-ким, зокрема з колишніми лідерами іноземних держав“.

„Тому якщо експрезидент Порошенко розглядав можливість такої консультації, ми не хотіли цьому перешкоджати“, – сказав П. Сіярто.

На запитання журналіста про те, чому зірвалась зустріч, він відповів: „Про це запитайте в українців, і які внутрішні стосунки, і хто, кому що дозволяє, і як вони хочуть з одним порахуватися. На щастя, це не наша справа“.

Водночас міністер закордонних справ Угорщини не захотів обговорювати тему зустрічі, яка не відбулася, та закликав „не вдаватися в таку фантастику“. Також з його слів випливає, що зустріч ініціював П.Порошенко.

Укрінформ, Суспільне

Пробув за кордоном 207 дів

КИЇВ. – Віталій Борт, 51-річний народний депутат, обраний від нині забороненої „ОПЗЖ“, у квітні й у липні 2023 року виїжджав за кордон у триденні службові відрядження за погодженням голови Верховної Ради Руслана Стефанчука, але обидва рази не повертався вчасно, а залишався за межами України ще на місяць.

У цей час в Україні вже діяла заборона для виїзду за кордон для посадовців під час воєнного стану без належних на те підстав.

Усього від початку повномасштабного вторгнення РФ В. Борт вісім разів виїжджав за кордон, де сумарно провів 207 днів.

Зі звітів Борта, який журналісти отримали на запит з апарату ВР, під час двох відряджень у квітні й липні 2023 року він зустрівся лише з невідомим в Україні депутатом угорського парламенту – соратником прем'єр-міністра Віктора Орбана на ім'я Лорінц Ночо, прізвище якого депутат у звіті вказує як „Накса“. У 2021 році Державна міграційна служба заборонила йому в'їзд на три роки.

Радіо Свобода

„Небо-М“ в районі Багєрова, стоянку гелікоптерів, радіолокаційну систему П-18 „Терек“ та систему управління зенітно-ракетних підрозділів „Байкал-1М“ біля Стрілкового, Морський нафтовий термінал у Феодосії, на території якого було 30 резервуарів пального.

Військовим передано ще 5,000 дронів, на які оголосили спільний збір United24, „Повернись живим“ та Monobank.

Укрінформ

ПОЕЗІЯ ВІЙНИ

Війна пише свої вірші

Світлана Глаз

Киянин Сергій Дубенко – автор книг, віршів, пісень – підтримує Україну словом та ділом. За його плечима біографія, сповнена творчих здобутків у різних країнах світу як продюсера, адміністратора музичних колективів. В цьому йому допомагало і знання мов, він володіє та пише вірші не лише українською та російською, без якої в колишньому житті було не вижити, але і французькою, англійською, польською. Саме англійською писав тексти для популярних в 1990-их роках музичних колективів.

Кілька років з родиною жив у Франції, але Україна кликала у снах та творчості, і С. Дубенко повернувся до Києва, співпрацює з KalinaMusic-Studio як поет-пісняр, продюсер та є творцем авторської соціальної, гостро-сатиричної, музично-поетичної програми „ГПУ“ (Громадянин Поет України). Саме у цій програмі звучали вірші, присвячені боротьбі українського народу з російськими загарбниками в авторському виконанні. Вірші написані війною. Саме тому їх автор читав у супроводі гітари, якою вправно володіє музикант, ветеран російсько-української війни Анатолій Дибець.

Ось що говорить С. Дубенко про вечір, який відбувся в клубі „Гарнізон“, що в київському Пасажі: „20 місяців пишу виключно про війну та прийдешню перемогу України у цій війні. Співак-гітарист, учасник великої війни, захисник Києва і визволитель Ірпіня, мій друг, Анатолій Дибець допомагав мені в цьому заході. Йому 60 років. Нещодавно був звільнений у запас. Серед шанувальників моєї поезії – побратими Анатолія, учасники війни, які пліч-о-пліч з ним воювали в Ірпені, потім на сході України та південному напрямі. Також серед публіки були мої університетські друзі, викладачі, професори та дипломати. Крім моїх пісень „Летіли лебеді“ та „Вітер“ звучали українські пісні різних часів. Маю надію, що ми трохи підняли дух воїнів, підтримали їх морально“.

Я народився українцем
Серед волошкових полів,
Барвистих мальв і чорнобривців,
Квітучих весною садів.
Серед смерек блакитно-сивих,

Анатолій Дибець. (Фото: Неллі Сіріна)

Сергій Дубенко

Карпатських плаїв потайних,
Красунь-гуцулок чорнобривих,
Трембіт волаючих гучних.
Я непокорений чужинцем –
Бо мені воля по нутру,
Я народився українцем,
Тож українцем і умру.

* * *

Трояндами мавив липень,
Серпень, спекотний, мов піч,
Вже майже минуло літо,
А я пам'ятаю ту ніч...
Ти вийшла із срібного саява,
Під зоряним світлом ночі
І я зазирнув, як востаннє –
Неначе пірнув в твої очі!
Жінка моєї мрії,
Солодка, мов келих вина –
Закоханий без надії,
Чарівна моя, неземна!
Жінка моєї мрії –
Мов спів солов'їний луна,
Як образ Святої Марії –
Прекрасна і трохи сумна.

Минула осінь. За вікнами гуркіт снарядів. Війна майже два роки. І війна пише нові вірші, в яких горе, сльози, але і надія та віра в перемогу.

Не плачте, прошу вас – не плачте,
Коли вам дуже лячно буде знов...
Єдине прошу, рідні, – нам пробачте
Ірпін'я і Бучу, Маріюполь та „Азов“!
Ми їх здолаємо, та ні –

ми їх зітремо!

Не плачте, дуже прошу, матері, –
Пробачте нас, ріднесенькі, окремо
За ті ракети, що летіли на зорі...
За вирви ті жахливі у садочку,
За вишні білі, які вбиті навесні,
За „Іскандери“, за ті „гради“

та „У-точки“,

За жах життя у цій непроханій
війні.

Пробачте, діточки – батьків
пробачте.

За вас своє життя ми віддамо!
Не плачте, рідна матінко,

не плачте –

Ми всі здорові, всі у шапці та їмо.
Ми переможемо! Я впевнений,
я знаю!

Ми все здолаємо в звитяжній
цій борні.

А той багряний зоресвіт
до небокраю –
Чумацький шлях до Перемоги
у війні!

(Закінчення на стор. 16)

Росіяни наступали...

(Закінчення зі стор. 1)

вого на Луганщині.

Зенітники Повітряних сил знищили в районі острова Зміїний ворожий бомбардувальник Су-24М, який намагався завдати ракетно-бомбового удару по півдню Одещини.

Безпілотники СБУ вразили в Криму низку важливих військових об'єктів: радіолокаційну систему

Іван Нечуй-Левицький

(Закінчення зі стор. 6)

Семенович побачив у надрукованому тоді тексті псування мови і, не сказавши ані слова видавництву, вжив рішучих, наперекір своїй лагідній вдачі, заходів – пішов до книгарні „Київської Старини“ і звелів припинити продаж книжки. Ніхто тоді не впізнав у розгніваному авторові тихого, спокійного, завжди розважливого й до всіх ласкавого Івана Семеновича.

Як стверджують літературознавці, саме йому українські письменники ХХ ст. завдячують літературною мовою – більшість із них писала саме мовою Нечуя. Він розширив жанрові межі української літератури: оповідання, повісті, романи, новели, п'єси, нариси, есе, критична публіцистика, етнографічні статті – за що тільки не брався письменник. Він писав про найбільш західні села українців у далекій Малопольщі, та про міста колишнього князівства Данила Галицького, наприклад про Дорогичин, в якому Данило коронувався на короля; писав про українське Причорномор'я, а найбільше – про рідне Наддніпрянство та про Київ.

Саме про рідні місця Івана Семеновича його „Кайдашева сім'я“. Ось як про цей твір писав Максим Рильський; „Жодна література світу не має такого правдивого, дотепного, людяного, сонячного, хоч дещо затьмареного тугою за кращим життям, твору, як „Кайдашева сім'я“ Нечуя“.

Іван Семенович не лише опосередковано, своє творчістю, а й безпосередньо впливав на формування творчих особистостей. Саме Нечуй взяв під свою опіку Михайла Грушевського, тоді ще нікому не відомого гімназиста, став йому наставником у літературних заняттях, рекомендував до друку перші твори майбутнього голови Української держави. Збережене взаємне листування М. Грушевського та І. Нечуя-Левицького є важливим джерелом дослі-

Іван Нечуй-Левицький з учасниками „Київської громади“, 1873 рік.

дження перших літературних кроків, становлення громадянської позиції майбутнього видатного історика, громадського і політичного діяча.

Значний вплив Іван Семенович мав і на творчість Сергія Єфремова, який, до речі, написав чудове дослідження про І. Нечуя-Левицького. Саме він записав, що Нечуй-Левицький щороку в ту саму пору, „коли постигали суніці“, їздив на літній відпочинок „на Рось“, тобто десь до Стеблева, до села Трушки Київської області або Білої Церкви, підкреслюючи ще одну рису характеру цієї непересічної особистості, як педантизм.

Письменник і друг Івана Семеновича – Євген Кротевич у своїх спогадах пише: „Сусіди могли по ньому перевіряти годинник щодня, за будь-якої погоди рівно о третій він виходив після обіду з своєї квартири, йшов на Фундуклеївську вулицю, поволі піднімався до театального майдану, потім повертав праворуч біля аптеки і так само поволі рухався вперед Володимирською вулицею аж до „підйомника“, який тепер чомусь звуть по-іншому фанікулером, де звертав на Володимирську гірку. Там сидів, милувався Дніпром, думав свої думи аж до шостої години. Тоді спускався вниз на Хрещатик, та вже цією вулицею повертався назад“.

Сучасники згадували особливості його поведінки: завжди носив парасольку, щодня зранку прогулювався одним маршрутом. Жодна подія не ставала на заваді звичці вкладатись спати в один і той же час. Під час урочистостей з нагоди власного ювілею, які відбувались увечері, не дослухав вітальних промов і відправився додому спати.

Ось, як згадував про Івана Семеновича І. Франко: „Читаючи його оповідання, подивляючи широкий розмах руки, широкі контури літературних малюнків, я уявляв собі автора сильним, огрядним мужчиною, повним життєвої сили й енергії, а побачив невеличкого, сухорлявого, слабосилого чоловіка, що говорив теплим і щирим, але слабеньким голосом, завжди жалівся на шлункову слабкість, ходив помаленьку дрібними кроками і взагалі справляв враження пташини, вродженої в клітці і привиклої жити в клітці, – такої, що пустить на вольне повітря, то вона пофуркає, пофуркає і вернеться назад до клітки“.

І. Нечуй-Левицький так і не створив сім'ю. Жив у злиднях у маленькій квартирі на Пушкінській вулиці, лише влітку виїздив у село. До Стеблева І. Нечуй-Левицький покинув їздити лише у 1905 році – не було до кого, всі родичі помирали.

Хто бував у його малесенькій двокімнатній оселі, неодмінно дивувався: якої тісною була квартирка Івана Семеновича, геть заставлена книжками. Незбагненно, як письменник, взагалі, міг пересуватися між двома кімнатами, протискуючись у проходах між книжковими полицями і просто стосами книг. Побутовими незручностями він не переймався.

Гнітюча необлаштованість його ніколи не допікала, бо тільки красне письменство захоплювало прозаїка.

Ні вина, ні горілки він не вживав, суперечок не шанував, а вдома харчувався виключно за годинником, „щоб не пошкодити здоров'ю“. „На випадок негоди“, візити до Нового року літній дивак здійснював за тиждень до свята.

А ще вражала його скромність. Дослідники вважають що твори Нечуя-Левицького – найкращі про українське село, найдетальніші і найбільш поетичні, хоч і прозові. Але писав майстер не лише про село. 33 роки він жив у Києві і написав немало творів про нашу столицю: „Київські прохачі“, „Афонський пройдисвіт“, „Хмари“, „Апокаліпсична картина Києва“, „Вечір на Володимирській гірці“. А ще він написав твір, який знають усі кияни, і обожають.

Була у Івана Семеновича п'єса про життя на Подолі – „На Кожум'яках“. Прочитав її інший наш великий класик Михайло Старицький і був вражений. Але він відразу зрозумів, що для сцени ця п'єса задовга – шість дій. Переробивши її, М. Старицький просив, щоб і його прізвище додали, як співавтора: „Щоб було написано: „Комедія Левицького-Старицького“. Коли згода, то продивіться план, зробіть свої уваги і пришліть мені його зараз же, тоді і мерщій візьму до діла“. Згоду на це Нечуй-Левицький дав і п'єса з подвійною назвою „Панська губа, та зубів нема (За двома зайцями)“ вперше 1890 році була опублікована у збірці творів „Малоросійський театр“ за двома підписами: Левицький-Старицький – такою була згода і воля письменників. На жаль, сьогодні вона звучить під іншим авторством.

Останні роки життя великого сина України пройшли у страшенній скруті. З 1917 року позбавлений пенсії, самотній і хворий, хоча міг звернутися до своїх учнів, що були в той час при владі про допомогу. На початку 1918-го потрапив до Дегтярівської богадільні (будинку для перестарілих), де й скінчив життя 2 квітня 1918-го. Похований у Києві на Байковому кладовищі.

Але пам'ять про нього назавжди залишиться у вдячних нащадків на довгі і благодатні літа.

Анатолій Чабан, доктор історичних наук, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького

Війна пише...

(Закінчення зі стор. 15)

* * *

Весняний цвіт та дихання весни,
І тиша – наче вже ніде нема війни,
І не літає вже над Києвом „шахед“
Та не волає, наче довбаний мопед.
Лише акацій та жасмину аромат
І соловейко в гаї, а не автомат –
Сорочить вже не зброя, а сорока,
Мов закінчилася війна
ота жорстока.
І чути вже не плач –

дитячий сміх,

І наче вже народ наш переміг
У цій війні пекельній та жорстокій,
А в Україні вже панують
мир і спокій.

Весняний цвіт та дихання весни –
Неначе вже ніде нема війни...

Перемога прийде, коли буде вбитий супостат. До речі, саме так С. Дубенко назвав свою книгу, написану за кілька років до цієї війни. Її заголовок „Вбитий супостат“ і є лейтмотив сучасної воєнної поезії київського поета.

Побачила світ пісня...

(Закінчення зі стор. 4)

Галябарді, Світлані Бояркевич, світлої пам'яті Сергію Сірому, Лесі Сахмак, Надії Репецькій, Галині Нарожній, Люцині Хворост, Віталію Іваницькому, а також аранжувальнику і звукорежисеру – Сергієві Родьку, співакові Тарасові Мельнику та музиканту Ігореві Сипеню, які допомогли щоби ці твори побачили світ“.

Друже Залужний

Плюндрує Вкраїну москаль
осоружний,
Немає спокою від хижих заброд.
Гартуйся у битвах, мій друже
Залужний,
Тобі перемогу довірив народ!
Твій хист і уміння й душа патріота

Злились воедино, щоб ворога бити!
З тобою, надхненні, за ротою рота,
Йдемо в смертний бій,
щоб по-людськи нам жити.
Твоє серце рветься від болю
і злості
За спалені мрії, розстріляні сни.
Та згинуть ординці, згинуть
тут їх кості,
Щоб хтось не посіяв знов
бурю війни.

Тобі не страшні поза спиною змови,
І їхні потури усі замалі.
Мій друже Залужний,
придумай щось знову,
Щоб вигнати орків з моєї землі.
Плюндрує країну москаль
осоружний,
Але перемога за нами таки!
Тож будьмо незламні,
мій друже Залужний,
На славу Вкраїні, на вічні віки!

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ТОЧКА ЗОРУ

Про збурення довкола Ірини Фаріон

Микола Тимошик

Дещо про чергове збурення громадської думки довкола професорки Ірини Фаріон.

На початку – цитата про суть проблеми, автором якої є Іван Огієнко (Митрополит Іларіон): „Мова – душа кожної національності. І поки живе мова – житиме й народ, як національність. Не стане мови – не стане й національності: вона геть розпорошиться поміж дужчим народом“.

Цю пророчу фразу автор написав після поразки Української національно-визвольної революції 1917-1921 років. Пізніше, на еміграції, аналізуючи уроки цієї поразки, він деталізував і конкретизував проблему мови (як і проблему церкви) для бездержавної нації у брошурі „Наука про рідномовні обов'язки“.

Є в цій брошурі „Десять найголовніших мовних заповідей свідомого громадянина“. Виділю одну з головних: „Гине мова – гине народ!“.

Цей текст-заклик упродовж десятиліть рятував розсіяну світами українську еміграцію від асиміляції і винародовлення, а в підрадянській Україні поширювався таємно серед свідомої інтелігенції.

Цей текст-заклик мав би стати символом виживання української нації після здобуття незалежності 1991 року. Однак його вперто й послідовно ніколи не помічала державна еліта України, яка покликана виводити народ із пустелі безнадії й невизначеності. Парадоксальний факт: за останні 30 років жоден із шести українських президентів, жоден із голів Верховної Ради, жоден прем'єр чи профільний міністер ніде й ніколи не повторив те, про що йдеться в цьому декалозі Великого Українця.

Прийнятий у муках і безнастанній боротьбі з опонентами українського в Україні, закон про державність української мови нарешті розставив крапки, ствердив те, що було і є аксіомою, – державною мовою в Україні є українська!

Однак, як виявилось, справа втілення цього закону в життя знову стала справою виживання нації.

Останнім часом проросійська гідра „п'ятої колони“, знесилена від активних дій влади на місцях на місцях щодо дерусифікації всіх сфер життя українців, усе голосніше почала знову озвучувати свої промосковські сентенції. Ця гідра таки досконало володіє маніпулятивними технологіями. І тому час від часу помітно набирає сили.

Йдеться не лише про остогидлі вже багатьом прізвиська донедавна тісно співпрацюючих із високими властями одіозних „диванних експертів“, а й про низку потужних засобів масової інформації, які все ще перебувають у руках кількох невидимих олігархів і з каналів яких час від часу вкидується чергова „тема дня“ з метою очевидної провокації – роз'єднання, знесення, зневірення суспільної думки.

Таким „експертам“ і „володарям“ інформаційного поля вигідно вказати на ніким ще неповторену професорку І. Фаріон, перевести на неї всі стрілки негативу й зневіри, що нагромадилися в суспільстві. Для

цього й застосували всю могутність медійних каналів.

Тема ця явно гіперболізована, викривлена, заангажована. Бо нічого протизаконного, протиукраїнського, антидержавного в тому інтерв'ю, на моє переконання, І. Фаріон не сказала.

У цьому контексті роздутий до безміри цей скандал не можна розглядати поза контекстом із так званими викривальними публікаціями журналу „Таймс“, газети „Нью-Йорк Таймс“, внутрішніми розбірками „експертів“ усередині країни.

Переглядаючи впродовж останніх днів кількадесят стрічок відгуків на найбільш гарячих „платформах“ довкола висловлювання І. Фаріон про мову наших військових, впадає в око така деталь: прихильники її позиції прагнуть толерантно, спокійно, переконливо викладати свої аргументи, відстоюючи свою позицію; натомість її опоненти не шкодують гострих слів, які часто переходять межі пристойності, не зважають на вироблені спільнотою певні правила культури публічної дискусії.

Звідки й чому в таких дописувачів стільки злості, ненависті, нетерпимості? Лейтмотивом таких дописів може тут стати відома фраза з біблійної історії „Розіпни!“. Більшість же таких обізлених викривачів жодної статті, жодної книги І. Фаріон не читали. Де вже їм знати про справді геніальний серіал її відеозвернень до земляків „Ген українця“! Хоча за бажанням у Ютубі їх легко віднайти.

Найболючіше в цій історії те, що українці, маю на увазі зденаціоналізовану впродовж десятиліть частину наших співвітчизників, вчергове повелися за професійними маніпуляторами і формувачами громадської думки. Саме для таких хочу коротко нагадати три незасвоєні нацією уроки нічим не вмотивованої з точки зору здорового глузду компрометації агресивною більшістю трьох справжніх світочів нації у конкретиці їхнього беззастережного захисту душі нації – української мови.

Компрометація Івана Франка

Багатьом відома фраза І. Франка „Не люблю русинів (тобто українців – М. Т.). Та й за що мав би їх любити?“.

Мовлена з боєм в одній із автобіографій, вона мала пояснення: геній нації до кінця свого многотрудного життя був прямостоячим проти кон'юнктурних вітрів і залишався вірним не тим, хто при владі, а тим, хто вигодував його черствим хлібом і працею до поту і хто спорядив пізнавати світ та писати про нього. Таким готовий був служити „собачою вірністю“. Тому, незважаючи на всі і все, уперто і без оглядки „гавкав“ за Україну.

Представники так званої галицької української еліти не простили генію. Вони все зробили для того, щоб не допустити І. Франка очолити катедру української літератури спочатку у Львівському, а згодом і в Чернівецькому університетах. І це за обставин, що чужинська на тоді в тих краях влада не була проти. Самі ж українці – чолові діячі-інтелігенти – надалі кругом випихали свого здібного і талановитого побратима. Щоб прогнати сім'ю, І. Франко

змушений був працювати... коректором у польській газеті.

Запитання: Хто знає тепер тих, хто очолював у ту пору ті катедри? Що зробили такі для нації, окрім як топити, компрометувати, зносити своїх? І хто тепер не ставить у приклад чин служіння нації самого І. Франка?

Компрометація Івана Огієнка

У лютому 1917 року молодий доцент Київського університету св. Володимира закликає колег відмовитися від російської й почати читати студентам лекції українською – імперія ж зникає на очах. Окрім доцента Шаровольського, його ніхто з угодовської професури не підтримав. Ба більше, колеги самі зініціювали звільнення його з роботи, звинувативши в сепаратизмі і зазіханні на честь царя.

Через 15 років історія повторилася у Варшаві. 1933 року безробітний професор засновує там для всіх українців Європи і Америки журнал „Рідна мова“, головним гаслом якого стала відома тепер крилата фраза „Для одного народу – одна літературна мова, один правопис“. Цього разу його не підтримав розсварений між собою провід української еміграції. Опоненти вміло підбурили вчителів українських шкіл Перемишлянського повіту, підкинули їм ідею про так зване москвофілство Огієнка. Делегація тих амбітних учителів на своєму з'їзді закликає батьків своїх учнів не передплачувати і публічно бойкотувати журнал „Рідна мова“.

Запитання: Що тепер чути про тих учителів і хто тепер І. Огієнко не лише для української діаспори, а й для всієї України?

Компрометація Софії Русової

Певне, багато українців уже знають, що в цієї діячки не було жодної краплини української крові (мати – француженка, батько – швед). Але через безтямну любов до свого чоловіка і рідної йому Чернігівщини Софія так само безтямно працювала заради національного відродження українців.

Українізувала школу в чернігівській Олешні, фактично вирвала з рук російської влади дозвіл відкрити перший у Києві українськомовний дитячий садок, заснувала перший дитячий журнал українською, розробила засади національного виховання українських дітей.

Їй заважали, її ненавиділи, зневажали – кругом і всі зі „своїх“. Бо була не така, як усі. А найбільше приклалися до компрометації Русової вже в новітні часи низка „заслужених працівників України“ з головної бібліотеки в Чернігові імені російськомислячого і російськородючого Короленка. Щоб не допустити перейменування її на честь справжніх засновників – Софії та Олександра Русових, ці діяч-

ки культурного фронту пустили в краї поголос, що С. Русова втекла з України, і коли в нас люди вмирали з голоду, вона „жирувала“ на ситому Заході...

Запитання: Чого добилися сучасні компрометатори Русової? Цілком протилежного: обласна влада таки замінила очільницю бібліотеки, а на прапорі цього важливого державотворчого закладу таки стверділося, варто сподіватися назавжди, ім'я справжніх українських патріотів Русових.

Отже, у всіх трьох випадках справедливості перемогла.

Певний, що і в цьому двобої з явними ворогами українського в Україні переможе І. Фаріон. Сміливості й відваги їй не позичати.

Утім, мало би бути більше тих із числа української бюджетної інтелігенції, часто мовчазної, боязливої, послушної і мало думаючої, хто розуміє, що і хто стоїть на цій компрометації.

І насамкінець.

Із численних розважливих коментарів до цієї прикрої історії, що побутують у відкритому медійному просторі, хочу виділити ось цю влучну думку мого побратима за професією і духом – справді народного журналіста і справді народного артиста Анатолія Матвійчука: „Основна проблема Ірини Фаріон – це те, що свідомо чи напівсвідомо, майже наодинці, вона протистоїть сьогодні всій старій гігантській машині, яка утримує конфігурацію інформаційного олігархічного простору нашої держави, який повністю тримається на протекціонізмі, корупції і абсолютній аморальності. І це дратує і навіть доводить до сказу людей, які бачать речі не такими, як хотілось би володарям Матриці, а такими, як вони є насправді. Бо коли Україна зрозуміє істину, мовою Фаріон говоритимуть мільйони!“

Таки говоритимуть! У нас немає в цій жорстокій і несправедливій війні іншого вибору.

Микола Тимошик, доктор філологічних наук, професор, журналіст

Від редакції. Д-р Микола Тимошик, безперечно, має рацію щодо захисту української мови, але у випадку з І. Фаріон йшлося лише про її нечемне висловлювання на адресу російськомовних воїнів полку „Азов“, яких вона назвала „бидломасою“ і „збродом“, і необережне цитування листа українського студента з окупованого Криму, що призвело до його переслідування. Насправді російськомовні воїни полку „Азов“ воюють проти російськомовних москалів і не дуже винні у тому, що лають ворога його ж мовою. Може настав час українським філологам без образ з далекого тилу відвідати азовців і просто на передовій навчити їх рідної мови?

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

МИСТЕЦТВО

Твори з російської в'язниці

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 23 листопада у обласній бібліотеці для юнацтва ім. Василя Симоненка відкрилась незвичайна виставка „Мистецтво з-за ґрат“. Її автор не є професійним художником, переважна більшість робіт написана кульковою ручкою або ж фарбами, виготовленими власноруч з чаю, лушпиння цибулі, соку буряка, кетчупу, тюреного киселю, йоду, фурациліну, прального порошку. Представлені роботи створені в неволі, у в'язниці незламно вільною і незламно сильною людиною Романом Сущенком.

Р. Сущенко – перший заступник голови Черкаської обласної ради, фаховий журналіст, колишній кореспондент національного державного агентства Укрінформ, власний корес-

пондент у Франції, колишній в'язень Кремля.

У 2016 році був безпідставно арештований у Москві, звинувачений до 12 років ув'язнення суворого режиму. Знаходився спочатку в московській в'язниці Лефортово, а потім у виправній колонії селища Утробіно Кіровської області.

7 вересня 2019 року звільнений під час обміну полоненими. Роботи, представлені на виставці, написані впродовж перебування у російських в'язницях з 2016 по 2019 роки.

Всього під час ув'язнення було написано 38 робіт та понад 50 малюнків автомобілів.

На відкритті виставки з її автором спілкувалися учні та вчителі черкаської загальноосвітньої школи ч. 5, яку він закінчив, студенти і викладачі

Роман Сущенко на відкритті виставки „Мистецтво з-за ґрат“.

Черкаського державного бізнес-коледжу, колеги по роботі, представники влади та постійні відвідувачі бібліотеки.

Пісенний дарунок всім присутнім

подарувала учениця черкаської школи ч. 24 Аня Савченко. Головний зміст її пісні – „Матінка-земля тримається на тих, хто віддає серця свої для всіх“.

Твори Романа Сущенка на виставці. (Фото: Олександр Костирко)

Виставка Надії Нікіфорової

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – В художньому музеї 24 листопада відкрито персональну ювілейну виставку заслуженої художниці України Надії Нікіфорової.

Н. Нікіфорова – заслужена художниця України, член Національної спілки художників України, Всеукраїнської творчої Спілки художників БЖ-АРТ, нагороджена почесною від-

знакою „За досягнення в розвитку культури і мистецтва“ – родом з мальовничого селища Верхнячки на Черкащині. Рано залишилась без батьків. Життя змусило швидко дорослішати, брати відповідальність, приймати рішення. Жага до знань, любов до літератури, театру, живопису, перші мистецькі спроби малю-

(Закінчення на стор. 19)

Художниця Надія Нікіфорова на відкритті виставки. (Фото: Олександр Костирко)

Картини Надії Нікіфорової в Черкаському художньому музеї.

The Ukrainian National Museum in Chicago is seeking a passionate, seasoned Museum Director who will inspire our global visitors to Celebrate Culture. Preserve History. Join the Conversation.

If you feel you got this, scan this code or go to: ukrainiannationalmuseum.org/careers

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Прийшли до Меморіалу жертв Голодомору

Панахиду провів військовий капелян о. Михайло Шевчук. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 25 листопада до Меморіалу жертв Голодомору, спорудженого завдяки громадським активістам, прийшли небайдужі люди. Влада не приєдналася до людей, а поклала квіти окремо.

„Мій батько під час війни потрапив до Німеччини, – розповів працівник меблевої фабрики Тарас Заболотний. – Там у розмовах він розповів звичайним людям про Голодомор в Україні. Йому ніхто не повірив. Як зараз у Росії не вірять, що то їхні війська нищать українські міста, села, мирних людей. Мовляв, це ми самі робимо. Це якийсь колективний вивих мозку“.

„90 років тому у Кремлі вирішили переполовинити вільне українське селянство, яке лякало його своєю незалежністю і самодостатністю, –

говорив отаман Смілянської сотні вільного козацтва ім. Василя Бурки Віктор Шевчук. – І світ мовчав, а Росія і зараз заперечує Голодомор в Україні“.

Військовий капелян о. Михайло Шевчук, котрий провів панахиду по жертвам голодоморів, з гіркотою наголошував на тому, що, на жаль, чимало наших співвітчизників забули про минулу трагедію, і навіть нинішню війну сподіваються пересидіти, ховають дітей у Європі. Вони чомусь ніяк не можуть зрозуміти, що коли ми не переможемо, частину українців загарбники вивезуть до Сибіру, частину вб'ють, а інші будуть воювати за інтереси імперії десь під Варшавою чи Вільнюсом“.

Усі присутні зійшлися на тому, що перемогти ми зможемо тільки тоді, коли зрештою згуртуємося, станемо одним цілим. Коли нас об'єднуватиме одна мета – Україна!

Виставка Надії...

(Закінчення зі стор. 18)

вання, різьблення, інкрустації сформували її характер, а дух було загартовано у діяльності з природними силами. У творчості Н. Нікіфорової через своєрідний пантеїзм та обожнення природи зберігається особлива аврадитинства, безпосередність і радість.

Здобувши освіту у Харківському художньому училищі, потім у Ленінградському інституті театру, музики і кінематографії, Н. Нікіфорова з 1980 року працює художником у Черкаському обласному музично-драматичному театрі ім. Тараса Шевченка. Вона оформила понад 100 вистав вітчизняних та зарубіжних драматургів. У Луцьку, Харкові, Миколаєві також відбулися вистави за її ескізами.

Шлях Н. Нікіфорової до станкових творів став важливим етапом самовиразу. Живопис вавив новими можливостями як лірика душі, перекладена мовою художніх образів. Цей світ відкривався лише через картину.

Особливо це проявлено у Шевченківському циклі картин із застосуванням принципу віддалення-наближення, Шевченко – це всесвіт, де образ поета подано як об'єднуюче минуле теперішнє і майбутнє України на рівні форми і змісту. Портрет Кобзаря створений з 144 цеглинок-образів, образ Шевченка-апостола обрамлено полотнами-рушниками, представлено найважливіші архетипи українського сакруму: дому, дороги, храму.

Засобами олійного живопису створено прозорі, складні композиції, які крізь мереживний візерунок пропускають світло, імпресіоністичний простір вібрує, випромінює енергію. Представлена виставка стрімка та прозора, тремтлива та емоційна.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Ділимося сумною вісткою, що 8 листопада 2023 року відійшла на вічний спочинок на 99-му році життя наша улюблена Мама, Бабця, Прабабця і Тета

св. п.

Анна Заброцька

з дому Боросюк

донька св. п. Анастасії і Василя Боросюків.

мама св. п. Романа (2011 рік)

бабця св. п. Андрії Баріляк-Лайонс (2016 рік)

народжена 2 травня 1925 року у Зборові, Тернопільська область,

В 1949 році з чоловіком Василем Заброцьким емігрували до Америки та оселилися у Філадельфії, недалеко церкви св. о. Миколая, де Анна була активною парафіянкою до 92-го року життя. Вона була активною членкою 10-го відділу Союзу українок Америки і української громади у Філадельфії і Лігайтоні. Також належала до Українського музею в Нью-Йорку, цікавилася політикою, була здібна і працювала в компанії SIGNA. В останніх роках мешкала у Форт-Маєрсі, Флориди, близько дочки.

У глибокому смутку залишилися:

дочка Христина Баріляк
внуки Тома Баріляк
Таня Баріляк Вірт з чоловіком Блейком
правнуки Малі і Чек Лайонс
Бертон і Вилів Вірт
родина Гуменюків в Україні
родина Задворняків в Америці й Україні

Вічна їй пам'ять!

Заупокійна св. Літургія і Панахида відбудуться в суботу, 9 грудня, о год. 10-й ранку в церкві св. о. Миколая при 24-й вул. у Філадельфії, а відтак на цвинтарі св. Марії (438 Cedar Rd, Elkins Park, PA).

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на церкву св. о. Миколая (St. Nicholas Ukrainian Catholic Church, 871 N 24th St., Philadelphia, PA 19130) або на Союз українок Америки (UNWLA, Philadelphia Regional Council, поміч на Україну, 700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046).

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

**APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 4.50% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 5/18/2023.*

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency